

Budapest,

2007. október 17.,

szerda

139. szám

Ára: 777,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
118/2007. (X. 17.) FVM r.	
4/2007. (X. 17.) KüM r.	
58/2007. (X. 17.) AB h.	
59/2007. (X. 17.) AB h.	
60/2007. (X. 17.) AB h.	
61/2007. (X. 17.) AB h.	
62/2007. (X. 17.) AB h.	
1083/2007. (X. 17.) Korm. h.	
Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet módosításáról	9835
„A Magyar Külügyek Szolgálatáért” Érdemérem alapításáról.	9849
Az Alkotmánybíróság határozata	9850
Az Alkotmánybíróság határozata	9855
Az Alkotmánybíróság határozata	9861
Az Alkotmánybíróság határozata	9866
Az Alkotmánybíróság határozata	9868
A Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen működő Részvénytársaság Alapító Okiratának elfogadásáról	9870
Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal elnökének közleménye a személyi jövedelemadó meghatározott részének felhasználásáról rendelkező magánszemély nyilatkozatára igényt tartó egyházak részére történő technikai szám kiadásáról	9872
A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának közleménye	9872

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

118/2007. (X. 17.) FVM rendelete

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kap-

csolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. §-a (3) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának a) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 5. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„5. § (1) A támogatás igénybevételére a kérelmező akkor jogosult, ha teljesíti az alábbi feltételek mindegyikét:

- a) rendelkezik a nevére szóló és az erdőrészletre vonatkozó erdőtelepítési engedéllyel;
- b) az erdőrészlet területe a koronavetülettel együtt eléri ba) az 1 hektárt, vagy

bb) a 0,5 hektárt, amennyiben az erdőrésztlet erdőterülettel közvetlenül határos az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelet 13. §-ának (3) bekezdése szerint;

c) a támogatási kérelem benyújtását megelőző két naptári évben mezőgazdasági területek erdősítésére vonatkozó támogatás igénybevétele esetén nem került kizárásra a támogatási feltételek súlyos gondatlanságból vagy szándékosan történő megszegése miatt;

d) a jövedelempótló támogatás támogatási időszakát meghaladóan legalább öt évig jogosult a támogatási kérelemben feltüntetett mezőgazdasági terület használatára;

e) a nem védett és a nem NATURA 2000 gyepterületeken történő telepítés esetében rendelkezik a területileg illetékes természetvédelmi hatóság erdősítésre vonatkozó támogató nyilatkozatával.

(2) A kérelmező 2007-ben a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló határidő lejárta előtt nem kezdheti meg az erdőtelepítést, azt követően a támogatási döntésről szóló határozat kézhezvételéig csak saját felelősségre kezdheti meg a beruházást. A kérelmező 2008-tól kezdődően a támogatási döntésről szóló határozat kézhezvételéig nem kezdheti meg az erdőtelepítést.

(3) Az erdőtelepítés megkezdettnek minősül, ha az alábbi tevékenységek bármelyikét megkezdtek:

- a) gyepterületen a talaj-előkészítést;
- b) szántóterület esetében:
- ba) csemeteültetést,
- bb) dugványozás vagy magvetést;
- c) kiegészítő intézkedés megvalósítását.

(4) Ha a jogosult mezőgazdasági terület használatára 50% feletti állami tulajdonban levő gazdasági társaság vagy központi költségvetési szerv, akkor kizárólag a 6. § (1) bekezdése szerinti támogatás vehető igénybe.

(5) A támogatásra jogosult köteles:

a) az erdőrésztlet határainak azonosíthatóságáról a teljes támogatási időszak alatt gondoskodni, és

b) a művelési ág változását legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtása előtt bejelenteni a földügyi hatóságnál.”

2. §

Az R. 13. §-a (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A felvett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, valamint az adott erdőrésztlethez kapcsolódó megállapított támogatási jogosultsága megszűnik, ha

a) a támogatásra jogosult a 7. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat nem tartotta be, vagy

b) a támogatásra jogosult a támogatási időszakban a telepített erdőrésztlet területét vagy annak egy részét engedély nélkül más módon hasznosítja, illetve

c) a támogatásra jogosult az 5. § (2) bekezdésben foglaltakat megszegte.”

3. §

(1) Az R. 1. számú mellékletének helyébe e rendelet *melléklete* lép.

(2) Az R. 2. számú mellékletében a „Támogatási kérelmek részletes pontozási rendszere” pontban a „faállomány elegyesség vizsgálata” értékelési szempontnál az „állomány” szövegrész helyébe a „célállomány” szövegrész lép.

4. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba azzal, hogy azt a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Célállomány-típusok meghatározása, valamint támogathatóságuk az egyes területeken

Kód	Célállománytípus	Támogatási csoport	Jövőtől időszak	1. Szatmár-Beregi-síkság	2a. Bodrogköz	2b. Rétköz	3. Nyírség	4. Hajdúság	5. Berettyó-Körös-vídek	6. Horvátország	7. Nagyhunság	8. Körös-Maros köz	9. Közép-Tisza-árter	10. Alsó-Tisza-árter	11a. Tápó-Zagyva-vídek	11b. Gyöngyös-Hevesi-síkság	11c. Borsod-Zempléni-síkság	12. Duna-Tisza közí hátság	13. Bácskai-liszthát	14a. Dunai-szigetek	14b. Közép-Duna menti sík	14c. Közép- és Alsó-Duna-árter	15a. Mezőföldi-liszthát	15b. Sárét-Sírvíz-völgye	15c. Tengericél-homokvidék	16. Dráva menti síkság
1	Bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
2	Kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
3	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
4	Gyertyános-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
5	Kőrises-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
6	Egyéb lomb elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
7	Fenyő elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
8	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
9	Bükkös-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
10	Cseres-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
11	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
12	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
13	Gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	N	T	N	N	N	T	N	N	N	N	T	N	T	T	J	T	T	T	J
14	Cseres-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	N
15	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	J	T	T	T	T	J
16	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
17	Kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T
18	Cseres-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	T	N	T	T	T
19	Hársas-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	T	N	T	T	T
20	Molyhos tölgyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	N
21	Cseres-erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	N
22	Erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
23	Egyéb lomb elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T
24	Egyéb fenyő elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
25	Kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T
26	Cseres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	T	T	T	T	N	N	T	T	T	N	N	N	N	J	T	J	T	T
27	Hazai nyáras-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	J	T	T	J	J	T	T	J	J	J	J	J	J	T	J	T	T
28	Mézőgaz égeres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T
29	Kőrises-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	J	J	J	T	J	T	J	J
30	Egyéb lomb elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	J	T	J	J
31	Fenyő elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N
32	Cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T
33	Kocsánytalan tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	T	N	T	T	N
34	Kocsányos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	T	T	T	T	N	N	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T

Kód	Célállománytípus	Támogatási csoport	Jövőtől időszak	1. Szatmár-Beregi-síkság	2a. Bodrogköz	2b. Rétköz	3. Nyírség	4. Hajdúság	5. Berettyó-Körös-vidék	6. Hortobágy	7. Nagykunság	8. Körös-Maros köze	9. Közép-Tisza-árter	10. Alsó-Tisza-árter	11a. Tápó-Zagyva-vidék	11b. Gyöngyös-Hevesi-síkság	11c. Borsod-Zempléni-síkság	12. Duna-Tisza közí hatásig	13. Bácskai-íbszhat	14a. Dunai-szigetek	14b. Közép-Duna menti sík	14c. Közép- és Alsó-Duna-árter	15a. Mezőföldi-íbszhat	15b. Sárrét-Sárvíz-völgye	15c. Tengeri-homokvidék	16. Dráva menti síkság
35	Molyhos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	T	N	T	N
36	Egyéb lomb elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	N
37	Erdeifenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N
38	Feketeenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N
39	Egyéb fenyő elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
40	Virágos kőrises-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N
41	Kocsánytalan tölgyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N
42	Cseres-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N
43	Egyéb elegyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
44	Akác	Akác	5	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T
45	Nemes nyáras-akác	Akác	5	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T
46	Hazai nyáras-akác	Akác	5	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T
47	Egyéb lomb elegyes-akác	Akác	5	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
48	Fenyő elegyes-akác	Akác	5	N	N	N	N	N	N	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
49	Gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
50	Elegyes-gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
51	Juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	T
52	Elegyes-juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
53	Kőrises	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J	T	T	J	J	J	T	J	T	T
54	Tölgyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	T	J	J	J	T	J	T	J
55	Egyéb elegyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
56	Vörös tölgyes	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T
57	Fekete diós	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	T	T	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	T
58	Egyéb kemény lombos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	J	T	J	J	J	J	J	J	J	T	J	T	T	T	J	J	J	J
59	Nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
60	Hazai nyáras-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
61	Akác-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T
62	Egyéb lomb elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
63	Fenyő elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	N	T	T	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
64	Nemes fűzes	Nemesnyár, fehérűz	5	N	T	T	N	N	T	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	T
65	Elegyes-nemes fűzes	Nemesnyár, fehérűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	T
66	Hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J
67	Nemes nyáras-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
68	Akác-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
69	Kocsányos tölgyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	T	T	J	J	J	T
70	Egyéb lomb elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	J	J	J	J	T	J	T	T	T	J	J	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J
71	Borókás-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N
72	Fenyő elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N
73	Fűzes	Egyéb lágylomb	15	J	J	J	J	T	J	T	T	T	J	J	T	T	T	T	T	J	J	J	T	T	T	J
74	Elegyes-fűzes	Egyéb lágylomb	15	J	J	J	J	T	J	T	T	T	J	J	T	T	T	T	T	J	J	J	T	T	T	J
75	Méztás égeres	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	J	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	J	N	T	T	J	T	T	J	J

Kód	Célállománytípus	Támogatási csoport	Jövpótló időszak	1. Szatmár-Beregi-síkság	2a. Bodrogköz	2b. Rétköz	3. Nyírség	4. Hajdúság	5. Berettyó-Körös-vidék	6. Hortobágy	7. Nagykunság	8. Körös-Maros köz	9. Közép-Tisza-árter	10. Alsó-Tisza-árter	11a. Tüpfős-Zagyva-vidék	11b. Gyöngyös-Hevesi-síkság	11c. Borsod-Zempléni-síkság	12. Duna-Tisza közű hátság	13. Bácskai-főszőlő	14a. Dunai-szigetek	14b. Közép-Duna menti sík	14c. Közép- és Alsó-Duna-árter	15a. Mezőföldi-főszőlő	15b. Sírtér-Sírvíz-völgye	15c. Tengersíkt-homokvidék	16. Dráva menti síkság
76	Elegyes-mézőgaz égeres	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	J	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	J	N	T	T	J	T	T	J	J
77	Hársas	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	N	N	N	T	T	N	N	N	T	T	T	T	T	N	N	N	T
78	Elegyes-hársas	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	N	N	N	T	T	N	N	N	T	T	T	T	T	N	N	N	T
79	Nyíres	Egyéb lágylomb	15	T	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N	N	N	N	T	T
80	Elegyes-nyíres	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
81	Egyéb lágú lombos	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
82	Erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
83	Bükkös-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
84	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
85	Tölgyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	N	T	N	T	N
86	Cseres-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N
87	Akácós-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
88	Egyéb lomb elegyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N
89	Fenyő elegyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
90	Feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
91	Cseres-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
92	Tölgyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	N	N	N	N	N
93	Egyéb lomb elegyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N
94	Fenyő elegyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
95	Lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
96	Bükkös-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
97	Egyéb lomb elegyes-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
98	Fenyő elegyes-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
99	Vörös fenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
100	Egyéb fenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
101	Lomb elegyes-egyéb fenyves	Fenyő	10	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

Kód	Céllálmánytípus	Támogatási csoport	Jövőtűző típusok	17a. Zempléni-hegység	17b. Szerencsi-dombság	18a. Borsodi-dombság	18b. Cserhát	19a. Aggteleki-karszt	19b. Rudabánya-Szalomai-hegység	20. Heves-Borsodi-dombság	21a. Kőzsponti-Bükk	21b. Bükkalja	22. Mátra	23. Gödöllői-dombság	24a. Nyugati-Cserhát-vidék	24b. Középső-Cserhát-vidék	24c. Karancs-Medves-vidék	24d. Ipoly-medence	25. Bácskány	26. Visegrádi-hegység	27. Pilis-Buda-hegység	28. Gerecse	29. Vértes	30a. Velencei-hegység	30b. Dunazug- Velencei-medencék	31a. Devecser-Bakonyalja
1	Bükkös	Tölgy és bükk	15	J	N	T	N	J	J	J	J	T	J	N	J	T	J	N	J	J	J	J	J	N	N	N
2	Kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	J	N	T	N	J	J	J	J	T	J	N	J	T	J	N	J	J	J	J	J	N	N	N
3	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	J	N	T	N	J	J	J	J	T	J	N	J	T	J	N	J	J	J	J	J	N	N	N
4	Gyertyános-bükkös	Tölgy és bükk	15	J	N	T	N	J	J	J	J	T	J	N	T	T	T	N	J	J	J	J	J	N	N	N
5	Kőrises-bükkös	Tölgy és bükk	15	J	N	T	N	T	T	T	J	N	J	N	T	T	T	N	J	J	J	J	J	N	N	N
6	Egyéb lomb elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	J	N	T	N	J	J	J	J	T	J	N	T	T	T	N	J	J	J	J	J	N	N	N
7	Fenyő elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	T	N	N	N	N	N	T	T	N	T	N	T	N	T	N	T	T	T	T	T	N	N	N
8	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	T	T	T
9	Bükkös-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	N	J	J	J	J	J	J	T	J	T	J	J	J	T	J	J	J	J	J	T	T	T
10	Cseres-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	T	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
11	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	T	T	T
12	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
13	Gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J
14	Cseres-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J
15	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
16	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T
17	Kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J
18	Cseres-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J
19	Hársas-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	T	T	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	J	J	T
20	Molyhos tölgyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	J	J	J	J	J	J	N
21	Cseres-erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
22	Erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
23	Egyéb lomb elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	T	T	J	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	T
24	Egyéb fenyő elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	J	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	N
25	Kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	J
26	Cseres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	T	N	N	T	N	T	N	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	J
27	Hazai nyáras-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
28	Mézőgáz égeres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
29	Kőrises-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
30	Egyéb lomb elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T
31	Fenyő elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	T
32	Cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T
33	Kocsánytalan tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	J	J	T	J	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T
34	Kocsányos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	T	T	T	J	T	T	J	T	T	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	J
35	Molyhos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	T	T	T	J	T	J	J	J	J	J	J	J	N	J	J	J	J	J	J	J	T
36	Egyéb lomb elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	T	J	J	T	T	T	T	N	T	T	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T
37	Erdeifenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	T	T	N	N	T	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T

Kód	Céllálmánytípus	Támogatási csoport	Jövőtől átszám	17a. Zemplén-hegység	17b. Szerencsi-dombság	18a. Borsodi-dombság	18b. Cserhát	19a. Aggtelek-karszt	19b. Rudabánya-Szalomai-hegység	20. Heves-Borsodi-dombság	21a. Kőzsponti-Bükk	21b. Bükkalja	22. Mátra	23. Gödöllői-dombság	24a. Nyugati-Cserhát-vidék	24b. Középső-Cserhát-vidék	24c. Karancs-Medves-vidék	24d. Ipoly-medence	25. Borsány	26. Visegrádi-hegység	27. Pilis-Buda-hegység	28. Gerecse	29. Vértes	30a. Velencei-hegység	30b. Dunazug- Velencei-medencék	31a. Devecser-Bakonyalja
38	Feketefenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	N
39	Egyéb fenyő elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
40	Virágos kőrises-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	N	J	J	J	J	J	T	J	N
41	Kocsánytalan tölgyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	T	J	T	T	N	T	T	T	T	T	T	N	J	J	J	J	J	T	J	N
42	Cseres-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	T	J	T	T	N	T	T	T	T	T	T	N	J	J	J	J	J	T	J	N
43	Egyéb elegyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
44	Akác	Akác	5	N	T	T	T	N	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	T	N	N	N	T
45	Nemes nyáras-akác	Akác	5	N	N	N	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
46	Hazai nyáras-akác	Akác	5	N	N	N	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
47	Egyéb lomb elegyes-akác	Akác	5	N	T	N	T	N	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	T	N	N	N	T
48	Fenyő elegyes-akác	Akác	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
49	Gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
50	Elegyes-gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
51	Juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	J	T	J	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	T	T	N
52	Elegyes-juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	J	J	T	J	T	J	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	T	T	T
53	Kőrises	Egyéb kemény lomb	15	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
54	Tölgyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
55	Egyéb elegyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
56	Vörös tölgyes	Egyéb kemény lomb	15	N	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	J	J	J	T	T	N	T	N	N	T	T	T
57	Fekete diós	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T
58	Egyéb kemény lombos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T
59	Nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	N	N	T	N	N	N	N	T	T	T	N	T	N	T	N	N	N	N	N	N	T	N
60	Hazai nyáras-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	T	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N	T	N	T	N	N	N	N	N	N	T	N
61	Akác-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	N	N	T	N	N	N	N	T	T	T	N	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
62	Egyéb lomb elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	T	N	T	N	N	N	N	T	T	T	N	T	N	T	N	N	N	N	N	N	T	N
63	Fenyő elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
64	Nemes fűzes	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
65	Elegyes-nemes fűzes	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
66	Hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	T	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J
67	Nemes nyáras-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
68	Akác-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
69	Kocsányos tölgyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	J
70	Egyéb lomb elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	J
71	Borókás-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
72	Fenyő elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
73	Fűzes	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
74	Elegyes-fűzes	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T

[illegible]

Kód	Céllálmánytípus	Támogatási csoport	Jövpóltó átszak	31b. Pápai-Bakonyalja	31c. Súr-Bakonyalja	31d. Pannónhalmi-dombság	31e. Vénésalji-dombság	32. Magas-Bakony	33. Keleti-Bakony	34. Déli-Bakony	35. Balaton-félsziget	36a. Keszthelyi-dólmítvonulat	36b. Tátka-csoport	37. Győr-Táti-teraszvöldek	38a. Szigetköz	38b. Mosoni-sík	38c. Rábaköz	39. Fertő-Hanság-medence	40a. Kemerencsalja	40b. Pápa-Deveseri-síkság	41. Soproni-hegység	42. Soproni-dombság	43. Kőszegi-hegység	44a. Kőszegi-hegyalja	44b. Pénka-fennsík	45a. Iken-Répe-sík
1	Bükkös	Tölgy és bükk	15	N	J	N	N	J	J	J	T	J	J	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	T	T	T
2	Kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	J	N	N	J	J	J	T	J	J	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	J	J	T
3	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	J	N	N	J	J	J	T	J	J	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	J	J	T
4	Gyertyános-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	T	N	N	J	J	J	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	T	T	T
5	Kőrises-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	T	N	N	J	J	J	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T
6	Egyéb lomb elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	T	N	N	J	J	J	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T
7	Fenyő elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	J	N	J	T	T	T
8	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	J	T	J	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	T	N	J	J	J	J	J	J
9	Bükkös-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	T	T	J	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	N	J	J	J	J	J	T
10	Cseres-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	J	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T	N	T	J	T	T	T	J
11	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T
12	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T	T	J	J	J	T
13	Gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	T	J	J	T	J	J	J	J	T	J	T	J	N	J	J	T	T	T	T	T	J
14	Cseres-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	T	J	J	T	J	J	J	J	T	T	T	T	N	T	T	N	T	N	T	T	T
15	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	J	T	T	T	T	T	T
16	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	N	N	T	T	T
17	Kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	J	J	J	J	J	J	J
18	Cseres-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	T	T	T	J	J	J	J	J	J	N	T	T	T	N	T	T	J	T	J	J	J	J
19	Hársas-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	N	J	N	T	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	J	J	J	J	J	J	J
20	Molyhos tölgyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	T	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T
21	Cseres-erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T
22	Erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T	T	J	T	J	J	J	J
23	Egyéb lomb elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	J	T	J	T	T	T	T
24	Egyéb fenyő elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	T
25	Kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	T	T	N	T	T	J
26	Cseres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	N	J	J	N	N	N	T	T	J
27	Hazai nyáras-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	N	T	N	T	T	T
28	Mézgás égeres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N
29	Kőrises-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	J
30	Egyéb lomb elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T
31	Fenyő elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	T	T	N	N	N	N	N	T
32	Cseres	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	N	T	T	N	T	N	N	N	T
33	Kocsánytalan tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	T	N	T	N	J	J	T	J	T	T	T	J
34	Kocsányos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	J	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	N	J	J	N	N	N	T	T	J
35	Molyhos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	T	T	T	T	N	T	T	T	J	T	T	T	T
36	Egyéb lomb elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T
37	Erdeifenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T

Kód	Céllálománytípus	Támogatási csoport	Jövőtőlű kűszak	31b. Pápai-Bakonyalja	31c. Sűr-Bakonyalja	31d. Pannohalmi-dombság	31e. Vénésalji-dombság	32. Magas-Bakony	33. Keleti-Bakony	34. Déli-Bakony	35. Balaton-felvidék	36a. Keszthelyi-dómitvonulat	36b. Tátika-csoport	37. Győr-Táti-teraszvűdek	38a. Szigetköz	38b. Mosoni-sík	38c. Rábaköz	39. Fertő-Hanság-medence	40a. Kemeressalja	40b. Pápa-Deveseri-sík	41. Soproni-hegység	42. Soproni-dombság	43. Kőszegi-hegység	44a. Kőszeg-hegysalja	44b. Pénka-fennsík	45a. Iken-Réce-sík
38	Feketefenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N
39	Egyéb fenyő elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
40	Virágos kőrises-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	T	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
41	Kocsánytalan tölgyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	T	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	N	J	N	N	N	N	N
42	Cseres-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	T	J	J	J	J	J	T	N	T	T	N	T	T	N	J	N	N	N	N
43	Egyéb elegyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
44	Akác	Akác	5	T	T	T	T	N	T	T	T	N	N	T	N	T	N	N	T	T	N	N	N	N	N	T
45	Nemes nyáras-akác	Akác	5	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
46	Hazai nyáras-akác	Akác	5	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N	N	T	T	N	N	N	N	N	T
47	Egyéb lomb elegyes-akác	Akác	5	T	T	T	T	N	T	T	T	N	N	T	N	T	N	N	T	N	N	N	N	N	N	T
48	Fenyő elegyes-akác	Akác	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
49	Gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
50	Elegyes-gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
51	Juharos	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
52	Elegyes-juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	N	N	N	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
53	Kőrises	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T
54	Tölgyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T
55	Egyéb elegyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
56	Vörös tölgyes	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T
57	Fekete diós	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	T	N	T	N	N	N	N	N	N
58	Egyéb kemény lombos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	J	T	T	T	T	T	T
59	Nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T
60	Hazai nyáras-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T
61	Akác-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T
62	Egyéb lomb elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	J	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T
63	Fenyő elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
64	Nemes űz	Nemesnyár, fehérűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N
65	Elegyes-nemes űz	Nemesnyár, fehérűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N
66	Hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	T	J	T	J	N	T	T	T
67	Nemes nyáras-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	T	N	T	T	T
68	Akác-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N
69	Kocsányos tölgyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T
70	Egyéb lomb elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	N	T	T	T	T	T
71	Borókás-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
72	Fenyő elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
73	űz	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	T	J	T	N	T	T	T	T
74	Elegyes-űz	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	T	J	T	N	T	T	T	T

Kód	Céllálmánytípus	Támogatási csoport	Jövőpótló időszak	31b. Pápai-Bakonyalja	31c. Sűr-Bakonyalja	31d. Pannónhalmi-dombság	31e. Vénetsalji-dombság	32. Magas-Bakony	33. Keleti-Bakony	34. Déli-Bakony	35. Balaton-felvidék	36a. Keszthelyi-dömlésvonal	36b. Tátka-csoport	37. Győr-Taúti-teraszvöldek	38a. Szigetköz	38b. Mosoni-sík	38c. Rábaköz	39. Fertő-Hanság-medence	40a. Kemeressalja	40b. Pápa-Deveseri-síkság	41. Soproni-hegység	42. Soproni-dombság	43. Kőszegi-hegység	44a. Kőszegi-hegyalja	44b. Pénka-fennsík	45a. Iken-Réce-sík
75	Mézgás égeres	Egyéb lágylomb	15	J	J	T	J	J	T	T	T	T	T	T	T	N	T	J	T	J	J	T	J	J	J	T
76	Elegyes-mézgás égeres	Egyéb lágylomb	15	J	J	T	J	J	T	T	T	T	T	T	T	N	T	J	T	T	J	T	J	J	J	T
77	Hársas	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
78	Elegyes-hársas	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	N	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T
79	Nyíres	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T
80	Elegyes-nyíres	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N
81	Egyéb lágy lombos	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
82	Erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	N	N	T	T	T
83	Bükkös-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T
84	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T
85	Tölgyes-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T
86	Cseres-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	T
87	Akácós-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
88	Egyéb lomb elegyes-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T
89	Fenyő elegyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
90	Feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
91	Cseres-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	T	N	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
92	Tölgyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	T	N	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
93	Egyéb lomb elegyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
94	Fenyő elegyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
95	Lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
96	Bükkös-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	N
97	Egyéb lomb elegyes-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T
98	Fenyő elegyes-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
99	Vörös fenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
100	Egyéb fenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
101	Lomb elegyes-egyéb fenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T

Kód	Céllálmánytípus	Támogatási csoport		Jóváírtó időszak	45b. Réta-völgy	45c. Gyöngyös-sík	46a. Felső-Kemeneshát	46b. Alsó-Kemeneshát	47a. Felső-Őrség	47b. Alsó-Őrség	48a. Gösej-i-domb-ság	48b. Kérka-Mura-sík	49. Balatoni-medence	50. Külső-Somogy	51a. Közép-Dráva-völgy	51b. Belső-Somogyi-homokvidék	51c. Marcali-lát	52a. Kelet-Zalai-í-szrvidek	52b. Kanizsai-homokvidék	53a. Nyugati-Zselic	53b. Kelet-Zselic	54a. Tolnai-hegység és Szekszárdi-dombvidék	54b. Baranyai-hegység és Völgy-ség	55. Mecsek	56a. Gerecsdi-domb-ság	56b. Dél-Baranyai-domb-ság	57. Villány-hegység
1	Bükkös	Tölgy és bükk	15	T	T	N	J	J	J	J	T	N	N	J	T	T	T	J	T	J	J	T	J	J	J	T	T
2	Kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	T	T	N	J	J	J	J	N	N	N	J	T	T	T	J	N	J	J	T	J	J	J	T	T
3	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	T	T	N	J	J	J	J	N	N	N	J	T	T	T	J	N	J	J	T	J	J	J	T	T
4	Gyertyános-bükkös	Tölgy és bükk	15	T	T	N	T	T	T	J	T	N	T	T	T	T	T	J	T	J	T	T	T	J	T	T	T
5	Kőrises-bükkös	Tölgy és bükk	15	T	T	N	T	T	T	T	T	N	T	N	N	N	N	T	N	J	T	T	T	J	T	T	T
6	Egyéb lomb elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	T	T	N	T	T	T	J	T	N	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	T	J	T	T	T
7	Fenyő elegyes-bükkös	Tölgy és bükk	15	N	T	N	T	J	J	J	N	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	N	N	T	T	N	T
8	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	N	J	J	J	J	N	N	N	J	T	T	T	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J
9	Bükkös-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	N	J	J	J	J	N	N	N	T	T	T	T	J	T	J	J	T	T	J	J	J	J
10	Cseres-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J
11	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	J	T	T	J
12	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	J	J	J	J	N	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T
13	Gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	T	J	J	J	J	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T
14	Cseres-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
15	Egyéb lomb elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	T	T	T	T	T	T	J	T	J	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T
16	Fenyő elegyes-gyertyános-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	N	T	J	J	T	N	N	N	N	N	T	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
17	Kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	J	T	T	T	T	T	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J
18	Cseres-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	J	J	J	N	N	N	N	N	N	J	N	T	T	J	T	J	J	J	J	J	J	J	J
19	Hársas-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	J	T	J	T	T	T	N	N	N	J	N	T	J	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J
20	Molyhos tölgyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T
21	Cseres-erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
22	Erdeifenyves-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	J	T	T	T	T	T	J	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
23	Egyéb lomb elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	T	T	T	T	T	T	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T
24	Egyéb fenyő elegyes-kocsánytalan tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	T	N	T	T	T	T	N	N	N	N	N	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T
25	Kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T
26	Cseres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	J	J	J	N	N	N	N	N	N	T	N	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
27	Hazai nyáras-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
28	Mézgás égeres-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
29	Kőrises-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	J	T	T	T	T	T	J	J	J	T	J	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T
30	Egyéb lomb elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	J	T	T	T	T	T	T	T	J	J	T	T	J	J	T	J	J	T	T	T	T	T	T	T
31	Fenyő elegyes-kocsányos tölgyes	Tölgy és bükk	15	T	T	T	N	T	T	J	T	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
32	Cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	T	J	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	J	T
33	Kocsánytalan tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	J	J	T	N	N	N	N	N	N	J	N	T	T	J	T	T	J	J	J	J	J	J	J
34	Kocsányos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	T	J	J	T	N	N	N	N	N	N	J	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
35	Molyhos tölgyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	T	J	T	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	T	N	T	T	T	T	J	J	J	J
36	Egyéb lomb elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	T
37	Erdeifenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T

Kód	Célállománytípus	Támogatási csoport	Jüvpótló átlaszak	45b. Rába-völgy	45c. Gyöngyös-sík	46a. Felső-Kemeneshát	46b. Alsó-Kemeneshát	47a. Felső-Őrség	47b. Alsó-Őrség	48a. Gösej-i-domboság	48b. Kerkai-Murasík	49. Balatoni-medence	50. Külső-Somogy	51a. Közép-Dráva-völgy	51b. Belső-Somogyi-homokvidék	51c. Marcali-lát	52a. Kelet-Zalai-írszvidék	52b. Kanizsai-homokvidék	53a. Nyugati-Zselic	53b. Kelet-Zselic	54a. Tolnai-hegység és Szekszárdi-dombvidék	54b. Baranyai-hegység és Völgyeség	55. Mecsek	56a. Gerecsdi-domboság	56b. Dél-Baranyai-domboság	57. Villányi-hegység
38	Feketefenyves-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T
39	Egyéb fenyő elegyes-cseres	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
40	Virágos kőrises-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	T	T	J
41	Kocsánytalan tölgyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	J	J	J
42	Cseres-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	T	N	N	N	N	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	J	T	J	J	J	J
43	Egyéb elegyes-molyhos tölgyes	Tölgy és bükk	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
44	Akác	Akác	5	N	T	T	T	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	N	N	T	T	N	T	T	N
45	Nemes nyáras-akác	Akác	5	N	T	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	T	N	N	N	N	T	T	N	N	T	N
46	Hazai nyáras-akác	Akác	5	N	T	N	T	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	N	N	T	T	N	T	T	N
47	Egyéb lomb elegyes-akác	Akác	5	N	T	T	T	N	N	N	N	N	T	N	T	T	T	T	N	N	T	T	N	T	T	N
48	Fenyő elegyes-akác	Akác	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
49	Gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
50	Elegyes-gyertyános	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
51	Juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
52	Elegyes-juharos	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	J
53	Kőrises	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	J	J	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T
54	Tölgyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	J	T	T	T	T	T	T	J	J	T	J	J	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T
55	Egyéb elegyes-kőrises	Egyéb kemény lomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
56	Vörös tölgyes	Egyéb kemény lomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	N	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
57	Fekete diós	Egyéb kemény lomb	15	T	N	N	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	N	N	N	N	T	T	N	N	N	N
58	Egyéb kemény lombos	Egyéb kemény lomb	15	J	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
59	Nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	T	T	N	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	N	N	T	N
60	Hazai nyáras-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	T	T	T	N	N	T	T	N	N	T	N
61	Akác-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	T	N	N	N	N	N	N	N	T	N	N	T	N	N	N	N	T	T	N	N	T	N
62	Egyéb lomb elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	T	T	N	T	N	N	N	N	T	T	N	N	N	T	T	N	N	T	T	N	N	T	N
63	Fenyő elegyes-nemes nyáras	Nemesnyár, fehérfűz	5	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
64	Nemes fűzes	Nemesnyár, fehérfűz	5	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
65	Elegyes-nemes fűzes	Nemesnyár, fehérfűz	5	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
66	Hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	J	T	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T
67	Nemes nyáras-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	N	N	N	N
68	Akác-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
69	Kocsányos tölgyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
70	Egyéb lomb elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
71	Borókás-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
72	Fenyő elegyes-hazai nyáras	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
73	Fűzes	Egyéb lágylomb	15	J	T	N	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
74	Elegyes-fűzes	Egyéb lágylomb	15	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T

Kód	Céllálmánytípus	Támogatási csoport	Jövőpótló időszak	45b. Rába-völgy	45c. Gyöngyös-sík	46a. Felső-Kemeneshát	46b. Alsó-Kemeneshát	47a. Felső-Őrség	47b. Alsó-Őrség	48a. Gösegyi-domborzat	48b. Kerkai-Mura-sík	49. Balatoni-medence	50. Külső-Somogy	51a. Közép-Dráva-völgy	51b. Belső-Somogyi-homokvidék	51c. Marcali-lát	52a. Kelet-Zalai-íszvidék	52b. Kanizsai-homokvidék	53a. Nyugati-Zselic	53b. Kelet-Zselic	54a. Tolnai-hegység és Szekszárdi-dombvidék	54b. Baranyai-hegység és Völgyesség	55. Mecsek	56a. Gerecse-domborzat	56b. Dél-Baranyai-domborzat	57. Villányi-hegység
75	Mézőgazd. égeres	Egyéb lágylomb	15	J	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	T	J	J	T	T	T
76	Elegyes-mézőgazd. égeres	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	T	T	J	J	T	T	T
77	Hársas	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
78	Elegyes-hársas	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	J	J	J	J	J	J	J	J
79	Nyíres	Egyéb lágylomb	15	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	N	N	T	T	T	T
80	Elegyes-nyíres	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
81	Egyéb lágylombos	Egyéb lágylomb	15	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
82	Erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	N	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
83	Bükkös-erdeifenyves	Fenyő	10	N	T	N	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	N	N
84	Gyertyános-kocsánytalan tölgyes-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	N	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	N	N	N	T	T	N	N	N	N
85	Tölgyes-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	N	T	T	T	T	T	T	T	T
86	Cseres-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
87	Akác-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
88	Egyéb lomb elegyes-erdeifenyves	Fenyő	10	T	T	T	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
89	Fenyő elegyes-erdeifenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
90	Feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
91	Cseres-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
92	Tölgyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
93	Egyéb lomb elegyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
94	Fenyő elegyes-feketefenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
95	Lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
96	Bükkös-lucfenyves	Fenyő	10	T	N	N	T	T	T	T	N	N	N	N	N	N	T	N	T	T	N	N	N	N	N	N
97	Egyéb lomb elegyes-lucfenyves	Fenyő	10	T	T	N	T	T	T	T	T	N	N	N	T	T	T	N	T	T	N	N	N	N	N	N
98	Fenyő elegyes-lucfenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
99	Vörös fenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
100	Egyéb fenyves	Fenyő	10	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	T	T	N	T	N	N	N	N	N	N	N	N
101	Lomb elegyes-egyéb fenyves	Fenyő	10	T	T	N	T	T	T	T	N	N	N	N	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	N

**A külügyminiszter
4/2007. (X. 17.) KüM
rendelete**

**„A Magyar Külügyek Szolgálatáért” Érdemérem
alapításáról**

A Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 7. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A magyar külügyek terén végzett tartósan magas színvonalú szakmai tevékenységet végzett személyek elismerésére a külügyminiszter „A Magyar Külügyek Szolgálatáért” Érdemérem kitüntetést alapít.

2. §

„A Magyar Külügyek Szolgálatáért” Érdemérem (a továbbiakban: Érdemérem) annak a magyar vagy külföldi állampolgárnak adományozható, aki a magyar külügyek terén végzett kiemelkedő munkásságával, szakmai tevékenységével kimagasló érdemeket szerzett.

3. §

(1) Az Érdemérem legfeljebb 10 fő részére – posztumusz is – adományozható.

(2) Az Érdemérem adományozására az október 23-ai nemzeti ünnep alkalmából kerül sor.

(3) Az Érdemérmet ünnepélyes keretek között a külügyminiszter adja át.

4. §

(1) Az Érdemérem díszdobozban elhelyezett ezüst emléklakett, melynek előlapján gróf Andrássy Gyula mellképe látható, valamint kör alakban „A MAGYAR KÜLÜGYEK SZOLGÁLATÁÉRT” felirat helyezkedik el. Hátlapján a magyar címer és körben a „KÜLÜGYMINISZTERIUM” felirat látható.

(2) Az Érdeméremhez sorszámozott adományozó okirat jár.

5. §

(1) Az Érdemérem adományozására a (2) bekezdésben meghatározott Bizottság tesz javaslatot.

(2) A Bizottság három főből áll, melynek elnöke a Külügyminisztérium államtitkára, további két tagját pedig a Külügyminisztérium szakállamtitkárai közül az államtitkár jelöli ki.

(3) Az adományozásról a külügyminiszter dönt.

6. §

(1) Érdemérem nem adományozható olyan személynek, aki ellen büntetőeljárás van folyamatban, illetve jogerős büntető ítélet hatálya alatt áll.

(2) Az Érdemérmet a külügyminiszter – a Bizottság előterjesztése alapján – visszavonja, ha az elismerésben részesült személy az elismerésre érdemtelené válik.

(3) Az elismerésre érdemtelené válik az a személy, akit a bíróság jogerős ítélettel közügyektől eltiltás vagy szabadságvesztés büntetésre ítél.

7. §

Az elismerés adományozásának és az érdemtelené válásnak a tényét a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében közzé kell tenni.

8. §

Az elismerések pénzügyi fedezetét a Külügyminisztérium fejezeti költségvetésében kell biztosítani.

9. §

E rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba azzal, hogy a rendelet 2008. január 1-jén hatályát veszti.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 58/2007. (X. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján – *dr. Bragyova András, dr. Holló András és dr. Lévay Miklós* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 155/2007. (VI. 25.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 155/2007. (VI. 25.) OVB határozatával – megismételt eljárásban – úgy döntött, hogy a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányát hitelesíti.

Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg-szakellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen vizitdíjat fizetni?”

2. Az OVB a jelen ügyben vizsgált határozat indokolásában emlékeztetett arra, hogy a kezdeményezés első elbírálása során a 106/2007. (III. 29.) OVB határozatban azt állapította meg, hogy „a módosított kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan meghatározzák egy jövőbeli költségvetési törvény egyik tételét, és ez – össz-

hangban az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) határozatában foglaltakkal – nem bocsátható népszavazásra.”

Az OVB-nek azt a határozatát az Alkotmánybíróság 34/2007. (VI. 6.) AB határozata megsemmisítette, és az OVB-t új eljárás lefolytatására kötelezte.

Az OVB az új eljárás lefolytatása során azt vette alapul, hogy az új eljárásban, kizárólag új indokok alapján, a kezdeményezés hitelesítését ismét megtagadhatja. Erre tekintettel az OVB a megismételt eljárásban megvizsgálta, hogy a jogi helyzetben időközben bekövetkezett változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését. Az Országgyűlés ugyanis a 2007. évi LVIII. törvénnyel módosította a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvényt (a továbbiakban: Kötv.). A módosítás két rendelkezésében is érinti a vizitdíjjal kapcsolatos szabályozást. A Kötv. egy új 97. §-sal egészült ki és módosították a Kötv. 5. számú melléklete 22. pontját is.

Az OVB, elemezve a Kötv. módosítását – figyelembe véve a pénzügyminiszter szakvéleményét is –, azt állapította meg, hogy az új szabályozás pontosította, de érdemben nem módosította a vizitdíjra vonatkozó, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 18/A. §-ként, illetőleg a 35/A. §-ként az egyes, egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 7., illetve 17. §-ával beiktatott rendelkezéseit. Az OVB szerint a módosítás tartalmilag nem változtatta meg a Kötv.-nek a vizitdíjra vonatkozó szabályait sem.

Az OVB a határozatban megállapította: tekintettel arra, hogy változatlan tényállás és tartalmilag változatlan jogi szabályozás esetén az Alkotmánybíróság határozata – a fentiekben kifejtettek szerint – köti az OVB-t, az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítenie kell.

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

3. A határozat a Magyar Közlöny 2007. évi 81. számában, 2007. június 27-i dátummal jelent meg.

A határozat ellen számos magánszemély nyújtott be kifogást.

Kifogást a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tizenöt napos határidőn belül lehetett előterjeszteni. A kifogások határidőn belül érkeztek.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat – a Ve. 130. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – soron kívül bírálta el.

4. A kifogások tartalma az alábbiak szerint foglalható össze:

4.1. Bár az OVB által jóváhagyott kérdések külön-külön nem merítik ki a kormányprogram minőségét, de együttesen már új minőséget képviselve elérik azt. Az OVB nem vizsgálta a kérdések kumulatív hatását, noha azt az országos népszavazást benyújtók nem titkolták. Az olyan népszavazási kezdeményezések, amelyek egyenként ugyan nem veszélyeztetik a kormányozhatóságot, de

összességükben korlátozó hatásuk túlléphetik az egy kérdés kör által érintett téma határait, összegző hatásuk miatt az alkotmánnyal ellentétes irányba mutathatnak. A kérdés hitelesítését ezért – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *f)* pontja alapján, amely szerint nem lehet népszavazást tartani a Kormány programjáról – meg kellett volna tagadni.

4.2. Az OVB nem vette figyelembe azt az új körülményt, melyet az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapított. Nevezetesen azt, hogy a népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozott döntés időbeli hatálya meddig terjed. A feltenni kívánt kérdésből nem derül ki, hogy az esetleges eredményes ügydöntő népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést.

4.3. Az OVB csak szakmai szempontokat mérlegelhet álláspontjának kialakítása során, az OVB határozata meghozatalakor túllépett a törvényben megadott mozgásterén. Ez utóbbi feltételezést a kifogások benyújtói az OVB elnöke sajtóközleményére alapítják, amely szerintük azt tartalmazza, hogy az OVB nem szakmai meggyőződése, hanem a törvényesség és az alkotmányos rend mindenek felett való tisztelete miatt vette tudomásul az Alkotmánybíróság jogértelmezését.

5. Azzal is érvelnek, hogy a kérdés a népszavazási, alkotmányos törvényben megjelölt tilalmi körbe, azaz a költségvetés körébe tartozik.

5.1. Eszerint a költségvetés definíciója félreérthetetlen, semmilyen szabály nem tesz különbséget abból a szempontból, hogy annak bevételi vagy kiadási oldaláról van szó, ugyanis a kettő együtt alkotja értelemszerűen a teljes költségvetést, a kifogások szerint „e »jogi« különbségtelt kizárólag az Alkotmánybíróság és példátlan nyomásra az OVB „alkotta meg”, noha számukra jogszabályalkotási tilalom áll fenn. Ez az értelmezés önkényes mind tételes jogi, szokásjogi, valamint közgazdasági értelemben teljességgel értelmezhetetlen.”

A kifogások némelyike részletesen foglalkozik az OVB-határozat meghozatalát megelőző körülményekkel, az Alkotmánybíróság és az OVB alkotmányjogi viszonyával, az Alkotmánybíróságnak az OVB-t új eljárásra utasító határozatával, a népszavazásnak a kifogásokat benyújtó személyek által feltételezett, lehetséges politikai következményeivel.

Utalnak arra, hogy az Alkotmánybíróság – és ezáltal az OVB – indoklási kötelezettségének sem tett eleget, amikor reális, jog- és életszerű, valós érvekkel nem indokolta meg, hogy miért éppen a bevételi oldal körében szabad és a kiadási oldalnál pedig tilos a népszavazásra bocsátás.

5.2. Van olyan kifogás is, amelynek értelmében a vizitdíj és a napidíj az Ebtv. 35/A. §-a szerint az adott egészségügyi intézmény számára az állami költségvetésből folyósított támogatásnak, tehát költségvetési kiadásnak minősül. Az eredményes népszavazás ennek a költségvetési kiadásnak az összegét a jövőbeli költségvetések esetében nulla

forintban, vagyis pontosan határozná meg, ami az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem alkotmányos.

6. A kifogások egy része szerint a kórházi napidíj, a vizitdíj és a tandíj kérdése nem egyszerűen költségvetési kérdés, hanem mint elengedhetetlen láncszemek kapcsolódnak az állam reformprogramjához. A kifogást tévők röviden foglalkoznak a népszavazás lehetséges következményeivel, és kérik, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül korábbi döntését.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

A kifogások elbírálásánál figyelembe vett jogszabályok:

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:

„2. § (2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja. (...)

28/C. § (...)

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére. (...)

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. (...)

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról, (...)

f) a Kormány programjáról,”

2. A Ve. érintett rendelkezései:

„29/B. § (1) A választási bizottság határozattal dönt. A határozatot – meghozatala napján – írásba kell foglalni.

(2) A határozatnak tartalmaznia kell

a) a választási bizottság megnevezését, a határozat számát,

b) a kérelmező nevét és lakóhelyét (székhelyét),

c) az ügy tárgyának megjelölését,

d) a rendelkező részben a választási bizottság döntését, a fellebbezés (bíróági felülvizsgálat iránti kérelem) lehetőségéről való tájékoztatást,

e) az indoklásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmező által megjelölt, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta. (...)

116. § Az I–X. fejezet, valamint a 89. §, a 99/O. § rendelkezéseit az országos népszavazáson a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. (...)

130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

3. Az 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”

III.

A kifogások nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítéséről szóló döntése során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben szereplő népszavazási kezdeményezéssel kapcsolatban még nem vizsgálta, hogy az az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése f) pontjába ütközik-e. Ezért ebben a körben érdemben kellett vizsgálnia. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.4.1. pontjában ismertetett kifogásokról az alábbiakat állapítja meg:

A 32/2001. (VII. 11.) AB határozat (ABH 2001, 287, 295.) szerint „az Alkotmány 2. § (2) bekezdésén alapuló politikai jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy az ajánlási jogukkal élni kívánó választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazási kezdeményezés tárgyát alkotó kérdésről. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ez csak akkor lehetséges, ha a népszavazásra szánt egyes kérdések olyan aláírásgyűjtő íveken szerepelnek, amelyek garantálják, hogy a választópolgár kétséget kizáróan megjelölhesse az általa népszavazásra ajánlott egyes kérdéseket. Az aláírásgyűjtő íven alkalmazott minden olyan megoldás, amely nem teszi lehetővé a választópolgárok számára, hogy egyértelműen kifejezzék a népszavazás kezdeményezésére irányuló akaratukat, a népszavazáshoz való jog sérelmével jár. Az

Alkotmánybíróság fentiekben kifejtett álláspontjának felel meg a Ve.-nek a szavazólaphoz vonatkozó szabályrendszere is. A Ve. 127. § (2) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, hogy egy szavazólapon több kérdés szerepeljen. E bekezdés alapján az érvényes szavazatokat kérdésenként külön-külön kell megszámlálni. A választópolgárok tehát kérdésenként nyilváníthatnak véleményt. Az aláírásgyűjtő ívnek – az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – a szavazólaphoz hasonlóan, a közvetlen politikai részvétel jogának teljesebb érvényesülése érdekében, biztosítania kell a választópolgároknak azt a lehetőséget, hogy minden egyes kérdésben külön-külön élhessenek ajánlási jogukkal. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az aláírásgyűjtő íven egymás mellett több kérdés oly módon való szerepeltetése, hogy az ajánlási jogával élni kívánó választópolgár azokra egyenként, külön-külön nem tud egyértelmű választ adni és egyben a kérdések közül választani, az Alkotmány 2. § (2) bekezdése mellett az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján, a jogbiztonság érdekében megfogalmazott általános eljárási alapelvekkel is ütközik: mindenekelőtt a népszavazás tisztaságának megóvása, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás értékei sérülhetnek.”

Az Alkotmánybíróság a 13/2007. (III. 9.) AB határozatban (ABK 2007. március, 225, 228.), a 14/2007. (III. 9.) AB határozatban (ABK 2007. március, 229, 232.) és a 15/2007. (III. 9.) AB határozatban (ABK 2007. március, 233, 235.) megállapította, hogy „az Alkotmány 28/C. §-a (5) bekezdésének f) pontja azt jelenti, hogy a kormányprogram egészéről nem tartható népszavazás. Az Alkotmánynak ez a rendelkezése nem zárja ki azonban, hogy a kormányprogram egyes elemeiről népszavazás döntsön, nem érintve a miniszterelnök, a Kormány és az Országgyűlés kapcsolatrendszerét, a miniszterelnök személyéről való döntést.”

Abban az esetben is, ha egy szavazólapon több kérdés szerepel, a választópolgárok csak kérdésenként nyilváníthatnak véleményt, belátásuk szerint igennel vagy nemmel szavazva, az érvényes szavazatokat pedig kérdésenként külön-külön kell megszámlálni. Vagyis nincs lehetőség arra, hogy a kormányprogram egészéről döntsenek; a népszavazás akkor sem a kormányprogramról szól, ha egy szavazólapon több kérdés szerepel, s ezek között van esetleg több olyan is, amely tartalmi szempontból a kormányprogram egyes elemeinek felel meg. A népszavazási kezdeményezések alkotmányjogi vonatkozásai vizsgálhatók az Alkotmánybíróság által, az Alkotmány és az Nsztv. szabályai szerint, más – ezek között az a feltételezés, hogy több népszavazási kezdeményezés összességében korlátozó hatása az Alkotmánnyal ellentétes irányba mutat-e – nem.

A jelen esetben megállapítható, hogy a kérdés nem ellentétes az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés f) pontjával.

2. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben szereplő népszavazási kezdeményezésről már állást foglalt azt illetően, hogy a feltenni kívánt kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a) pontja szerinti, a költségvetésről szóló törvényekre vonatkozó, kizárt tárgykörbe ütközik-e.

Az Alkotmánybíróság vizsgálta már azt is, hogy a kérdés hitelesítését kizáró okot jelent-e az, hogy a népszavazásról szóló hatályos alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján jelenleg nem dönthető el, mennyi időre kötelezné a népszavazás eredménye a törvényhozást (törvényhozási moratórium).

Az Alkotmánybíróság 34/2007. (VI. 6.) AB határozata (ABK 2007. június, 489.) megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontjával nem ellentétes. Ez a határozat – a 27/2007. (V. 17.) AB határozat meghozatalát követően – döntött arról is, hogy a kérdés nem jelent burkolt alkotmánymódosítást sem.

Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az OVB jelen ügyben vizsgált határozatának indokolása figyelembe vette az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatát.

Az Alkotmánybíróság megalapozottnak tartja az OVB-határozatnak azt az álláspontját, hogy a hitelesítésről szóló döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság igazodik a fennálló helyzethez, vagyis ezt alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról. Az Alkotmánybíróság szerint az OVB helyesen állapította meg, hogy megismételt eljárásban vizsgálnia kell: az időközben bekövetkezett jogi változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.

Az Alkotmánybíróság szerint megalapozottnak állapította meg az OVB-határozat azt is, hogy a jelen esetben, a hitelesítés óta eltelt időben, a jogi helyzetben nem következett be olyan változás, amely befolyásolná a jelen népszavazási kezdeményezés érdemi, alkotmányjogi megítélését. Ilyen, az Alkotmánybíróság 34/2007. (VI. 6.) AB határozata (ABK 2007. június, 489.) vagy az OVB 155/2007. (VI. 25.) OVB határozata elfogadását követően bekövetkezett változásra a kifogást tévők sem hivatkoztak.

Erről a kérdéssel népszavazást még nem tartottak, így annak a szabálynak a hiánya, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni vagy kezdeményezni újabb népszavazást, ebben az ügyben nem befolyásolja a kérdés hitelesíthetőségéről szóló érdemi döntést.

Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.4.2. pontjában ismertetett kifogásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy a népszavazás kötőerejére vonatkozó szabályozás hiánya miatt a jelen kérdést illetően nincs helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának.

3. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.5.1. pontjában ismertetett kifogásokkal összefüggésben – amelyek, jóllehet változatlanul az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontja sérelmére hivatkoznak, lényegében új alkotmányossági indokot hoznak fel a kérdés kizárt tárgykörbe tartozó voltával kapcsolatban –, valamely költségvetés bevételi és kiadási oldalát illetően arra hívja fel a figyelmet, hogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontja nem általában a költségvetésről, vagy költségve-

tés bevételi, kiadási oldaláról, hanem a költségvetésről szóló törvényeknek a tartalmáról tiltja a népszavazást.

A jogtudomány szempontjából a költségvetés: törvény.

3.1. A költségvetés tervezete még nem költségvetés. A költségvetés megalkotásának különféle létszakaszai vannak. Mindaddig, amíg a Kormány a költségvetési törvényjavaslat tervezetét el nem fogadja, nem lehet szó még költségvetési törvényjavaslatról sem. Költségvetésről pedig csak akkor beszélhetünk – a szó közgazdasági és jogi értelmében egyaránt –, ha a költségvetési törvényjavaslatot az Országgyűlés elfogadta, vagyis törvénnyé emelte.

Az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) AB határozata (ABH 2001, 392.) értelmében az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontjában szereplő, a költségvetési törvényre vonatkozó kizáró ok alapján valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása, illetve ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat (ABH 2001, 392, 395.). A jövőbeli költségvetési törvényben szereplő kiadás meghatározására irányuló kérdés kizárásával a költségvetés bevételi és kiadási oldala között különbséget jövőbeli költségvetést illetően tett az Alkotmánybíróság, éppen szűkítve a szabad tárgyköröket. Ez a különbségtétel az Alkotmányon alapul: a bevételi oldalt illetően az Alkotmány a bevételeket meghatározó adókról, illetékekről, vámokról szóló törvényekről egyszer és mindenkorra tiltja külön a népszavazást, míg más bevételek, illetve a kiadási oldal védelme csupán valamely, már elfogadott költségvetés időtartamára szólna, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontja szó szerinti értelme mellett. Nyilvánvaló, hogy a népszavazás intézménye és az Országgyűlés költségvetés jóváhagyására vonatkozó hatásköre, amely az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *d)* pontján alapul, akkor egyeztethető össze, ha az olyan kérdés is tiltott tárgykörbe tartozik, amely arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontjának a „költségvetésről (...) szóló törvények” tartalmára mint kizáró okra utaló részének az az értelmezése áll összhangban a 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontja egyéb, népszavazást kizáró rendelkezéseivel, amely szerint valamely költségvetésben (vagy a kiadások tekintetében jövőbeli költségvetésben) szereplő nem minden előirányzat módosulása vagy módosítása vonja maga után szükségszerűen magának a költségvetési törvénynek a módosítását. A költségvetés pénzügyi terv, amely számos okból módosulhat (akár a Kormány, akár az Országgyűlés akaratából vagy ezektől függetlenül), vagy módosítható a költségvetést tartalmazó törvény módosítása nélkül is, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény keretei között, akár a bevételi, akár a kiadási oldalát illetően is, miközben a költ-

ségvetésről szóló törvény mint jogszabály tartalma változatlan marad. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a) pontja nem általában a költségvetést, hanem a költségvetésről szóló törvényeket védi.

Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az adóknak az adóztatási jog szerinti felosztása az Alkotmány e szabályában központi és helyi adókra valamennyi adót (járulékot, hozzájárulást vagy más elvonást) magában foglal.

3.2. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.5.2. pontjában ismertetett kifogásokkal összefüggésben megállapítja: habár az Ebtv. 35/A. §-a szerint a 18/A. § alapján beszedett vizitdíj és kórházi napidíj az egészségügyi szolgáltató Egészségbiztosítási Alapból történő támogatásának minősül, a hatályos Kötv. a vizitdíjat és kórházi napidíjat bevételnek tekinti. A vizitdíj és a kórházi napidíj bevétel-jellegét erősíti az is, hogy az Ebtv. 18/A. §-a vizitdíj és kórházi napidíj megfizetése mellett igénybe vehető ellátásokról ír, vagyis fizetési kötelezettséget határoz meg a biztosítottak számára. Ez a fizetési kötelezettség nem az állami költségvetést terheli, hanem a biztosítottakat.

Önmagában az Ebtv. 18/A. §-ában előírt fizetési kötelezettség esetleges megszűnéséből nem lehet jövőbeli költségvetési törvényben szereplő valamely kiadás pontos meghatározására következtetni.

Így a népszavazási kezdeményezés nem irányul arra, hogy a választópolgárok jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat pontosan határozzanak meg.

4. A Ve. 77. § (2) bekezdése meghatározza a kifogás egyes tartalmi elemeit. Eszerint „a kifogásnak tartalmaznia kell

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
- b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,
- d) a kifogás benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.”

A Ve. 130. § (3) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a kifogást bírálja el.

Vagyis az Alkotmánybíróságnak azt kell és lehet elbírálnia ebben a hatáskörében, hogy a feltenni kívánt kérdés megfelel-e az Alkotmány és az Nsztv. rendelkezéseinek; ettől eltérő más kérdésekről való állásfoglalás nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.

Az Alkotmánybíróság ezért a kifogások ama – a jelen határozat indokolása I.4.3. és 6. pontjában ismertetett – érveit, amelyek nem arról szólnak, hogy a népszavazási kezdeményezés az Alkotmánynak és az Nsztv.-nek megfelel-e, érdemben nem vizsgálta.

5. Az OVB-határozat indokolásának III. pontja megállapítja, hogy „az Országos Választási Bizottság (...) továbbra is fenntartja azt a szakmai álláspontját, hogy a népszavazási kezdeményezés (...) az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a) pontjában meghatározott, a költségvetés tárgykörébe tartozó kérdés, és mint ilyen az Alkotmányban szabályozott tiltott tárgykörök közé tartozik.”

Az OVB-határozat indokolásának IV. pontja pedig azt tartalmazza, hogy az OVB megerősítve látja azt a korábbi érvét, mely szerint a jelen kérdés hitelesítésének akadályát képezné „a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kíváltó jellege”.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Ve. 116. §-a folytán alkalmazandó 29/B. § (2) bekezdés e) pontja értelmében az OVB határozatának tartalmaznia kell „az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmező által megjelölt, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta.”

E rendelkezésekből, amelyek kötelezően meghatározzák az OVB-határozat tartalmát, az következik, hogy mást az OVB szóban lévő jogkörben hozott határozatai nem tartalmazhatnak.

A jelen esetben megállapítható, hogy az OVB-határozat indokolása III. és IV. pontjai olyan kérdéseket tárgyalnak, amelyekről a megismételt eljárásban – figyelemmel az Alkotmánybíróság korábbi határozatára – az OVB-nek már nem kellett volna állást foglalnia.

Az OVB-határozat indokolásának említett pontjaiba foglalt megállapítások helybenhagyását az Alkotmánybíróság mellőzte.

6. Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az OVB határozatának Magyar Közlönyben való megjelenésére – elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,   *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,   *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
előadó alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 775/H/2007.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a többségi határozat rendelkező részében foglaltakkal: az Országos Választási Bizottság 155/2007. (VI. 25.) OVB határozatának helybenhagyásával. Nem értek egyet azonban a többségi indokolás nagy részével.

1. Az Alkotmánybíróság hatásköre jelen eljárásban is a Ve. 130. §-án alapul. Ebből következik – ahogyan azt az Alkotmánybíróság az OVB határozatait érintő kifogások elbírálása kapcsán már többször leszögezte –, hogy az Alkotmánybíróság eljárása alapvetően jogorvoslati jellegű, amelynek tárgya a jogorvoslattal érintett döntés jogszerűsége tartalmi és eljárási szempontból. Ennek alapján megállapítható, hogy az OVB-nek az Alkotmánybíróság 34/2007. (VI. 6.) AB határozatában foglaltak értelmében nem volt más lehetősége, mint a kifogásokkal érintett döntést hozni, vagyis a vizitdíj fizetésének kötelezettségét érintő kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesíteni.

2. Az idézett alkotmánybíróági határozatnak sem a rendelkező részével, sem pedig az indokolásával nem értettem egyet, amint az a határozathoz írott különvéleményből kitűnik. Az abban kifejtetteket most is érvényesnek tekintem. A jelen esetben azonban véleményem szerint nem az az eldöntendő kérdés, hogy tartható-e népszavazás a vizitdíj kérdéséről (erre a válaszom továbbra is nemleges), hanem az, hogy az adott körülmények között, az adott kérdés kapcsán jogszerű-e az OVB döntése. Erre a kérdésre magam is igenlő választ adok, ezért egyetértek a többségi határozat rendelkező részével. Tekintettel azonban egyrészt az Alkotmánybíróság eljárásának jogorvoslati jellegére, másrészt arra, hogy ez már nem az első alkotmánybíróági döntés e népszavazási kérdés hitelesítéséről, az Alkotmánybíróságnak nem kellett volna tartalmi kérdéseket vizsgálnia; az OVB határozatának jóváhagyása elegendő lett volna [lásd pl. 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH, 1999, 251, 256.; 63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH, 2002, 342, 344.]. Ezt az indokolja, hogy az OVB határozata ellen benyújtott kifogások az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatára hivatkozással a népszavazási döntés kötőerejével kapcsolatos jogalkotói mulasztás okán az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadására tett indítványon kívül, ebben az ügyben az Alkotmánybíróság által már érdemben elbírált kérdéseket vetnek fel újra. Függetlenül attól, hogy egyetértek-e az Alkotmánybíróság e tárgyban hozott korábbi döntésével, az Alkotmánybíróság ezeket a kérdéseket már eldöntötte, s ezeket alapul véve született meg az OVB határozata is. Mindez tovább erősíti azt a megállapítást, hogy az Alkotmánybíróságnak jelen esetben kizárólag az OVB határozatának az Alkotmánybíróság 34/2007. (VI. 6.) AB határozatán alapulását kellett volna vizsgálnia.

3. A többségi határozat az OVB jelen határozatával szemben benyújtott kifogások elbírálásánál új elemnek te-

kinti a népszavazásra feltenni kívánt kérdés kormányprogramba ütközését. Szerintem ezt a kérdést az Alkotmánybíróság többek között a 15/2007. (III. 9.) AB határozatában (ABK 2007. március, 233, 235.) – ez utóbbi határozathoz írott különvéleményemben foglaltakat fenntartva most is úgy vélem, hogy az Alkotmány alapján sem a kormányprogram egészére [Alkotmány 29/C. § (5) bekezdés f) pont], sem annak egyes elemeire (Alkotmány 28/B. §) nézve nem írható ki népszavazás – már eldöntötte, amikor azt mondta: „az Alkotmány 28/C. §-a (5) bekezdésének f) pontja azt jelenti, hogy a kormányprogram egészéről nem tartható népszavazás. Az Alkotmánynak ez a rendelkezése nem zárja ki azonban, hogy a kormányprogram egyes elemeiről népszavazás döntsön, nem érintve a miniszterelnök, a Kormány és az Országgyűlés kapcsolatrendszerét, a miniszterelnök személyéről való döntést”, így annak érdemi vizsgálata nem volt indokolt [lásd még: 13/2007. (III. 9.) AB határozatában (ABK, 2007. március, 225, 228.), 14/2007. (III. 9.) AB határozatában (ABK, 2007. március, 229, 232.).]

4. A többségi határozat 2. pontja szerint „a népszavazás kötőerejére vonatkozó szabályozás hiánya miatt a jelen kérdést illetően nincs helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának”. Ezt kizárólag azért tudom elfogadni, mert az Alkotmánybíróság a kérdés hitelesítése kapcsán egyedül abban foglalt állást, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesíthető-e. Nem döntött azonban arról, hogy az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapított alkotmányellenes mulasztás milyen hatást gyakorol a népszavazási eljárás további lépéseire.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 59/2007. (X. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kez-

deményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján – *dr. Bragyova András, dr. Holló András és dr. Lévy Miklós* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 156/2007. (VI. 25.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 156/2007. (VI. 25.) OVB határozatával – megismételt eljárásban – úgy döntött, hogy a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányát hitelesíti.

Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen kórházi napidíjat fizetni?”

2. Az OVB a jelen ügyben vizsgált határozat indoklásában emlékeztetett arra, hogy a kezdeményezés első elbírálása során a 107/2007. (III. 29.) OVB határozatban azt állapította meg, hogy „a módosított kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan meghatározzák egy jövőbeli költségvetési törvény egyik tételét, és ez – összhangban az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) határozatában foglaltakkal – nem bocsátható népszavazásra.”

Az OVB-nek azt a határozatát az Alkotmánybíróság 33/2007. (VI. 6.) AB határozata megsemmisítette, és az OVB-t új eljárás lefolytatására kötelezte.

Az OVB az új eljárás lefolytatása során azt vette alapul, hogy az új eljárásban, kizárólag új indokok alapján, a kezdeményezés hitelesítését ismét megtagadhatja. Erre tekintettel az OVB a megismételt eljárásban megvizsgálta, hogy a jogi helyzetben időközben bekövetkezett változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését. Az Országgyűlés ugyanis a 2007. évi LVIII. törvénnyel módosította a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvényt (a továbbiakban: Kötv.). A módosítás két rendelkezésében is érinti a vizitdíjjal és kórházi napidíjjal kapcsolatos szabályozást. A Kötv. egy új 97. §-sal egészült ki.

Az OVB, elemezve a Kötv. módosítását – figyelembe véve a pénzügyminiszter szakvéleményét is –, azt állapította meg, hogy az új szabályozás pontosította, de érdem-

ben nem módosította a vizitdíjra és a kórházi napidíjra vonatkozó, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 18/A. §-ként, illetőleg a 35/A. §-ként az egyes egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról szóló 2006. évi CXV. törvény 7., illetve 17. §-ával beiktatott rendelkezéseit. Az OVB szerint a módosítás tartalmilag nem változtatta meg a Kötv.-nek a vizitdíjra és a kórházi napidíjra vonatkozó szabályait sem.

Az OVB a határozatban megállapította: tekintettel arra, hogy változatlan tényállás és tartalmilag változatlan jogi szabályozás esetén az Alkotmánybíróság határozata – a fentiekben kifejtettek szerint – köti az OVB-t, az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítenie kell.

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

3. A határozat a Magyar Közlöny 2007. évi 81. számában, 2007. június 27-i dátummal jelent meg.

A határozat ellen több magánszemély kifogást nyújtott be.

A kifogások egy része közvetlenül az Alkotmánybírósághoz érkezett július 5-én, egy részüket július 6-án az OVB-nek nyújtották be.

A kifogást a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tizenöt napos határidőn belül lehetett előterjeszteni. A kifogások határidőn belül érkeztek.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat – a Ve. 130. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – soron kívül bírálta el.

4. A kifogások egy részének tartalma az alábbiak szerint foglalható össze:

4.1. Bár az OVB által jóváhagyott kérdések külön-külön nem merítik ki a kormányprogram minőségét, de együttesen már új minőséget képviselve elérik azt. Az OVB nem vizsgálta a kérdések kumulatív hatását, noha azt az országos népszavazást benyújtók nem titkolták. Az olyan népszavazási kezdeményezések, amelyek egyenként ugyan nem veszélyeztetik a kormányzatot, de összességükben korlátozó hatásuk túlléphetik az egy kérdéskör által érintett téma határait, összegző hatásuk miatt az alkotmánnyal ellentétes irányba mutathatnak. A kérdés hitelesítését ezért – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés f) pontja alapján, amely szerint nem lehet népszavazást tartani a Kormány programjáról – meg kellett volna tagadni.

4.2. Az OVB nem vette figyelembe azt az új körülményt, melyet az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapított. Nevezetesen azt, hogy a népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozott döntés időbeli hatálya meddig terjed. A feltenni kívánt kérdésből nem derül ki, hogy az esetleges eredményes ügydöntő népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést.

4.3. Az OVB csak szakmai szempontokat mérlegelhet álláspontjának kialakítása során, az OVB határozata meghozatalakor túllépett a törvényben megadott mozgásterén. Ez utóbbi feltételezést a kifogások benyújtói az OVB elnöke sajtóközleményére alapítják, amely szerintük azt tartalmazza, hogy az OVB nem szakmai meggyőződése, hanem a törvényesség és az alkotmányos rend mindenképp felett való tisztelete miatt vette tudomásul az Alkotmánybíróság jogértelmezését.

5. A kifogások másik részében azzal érvelnek, hogy a kérdés a népszavazási, alkotmányos törvényben megjelölt tilalmi körbe, azaz a költségvetés körébe tartozik.

5.1. Eszerint a költségvetés definíciója félreérthetetlen, semmilyen szabály nem tesz különbséget abból a szempontból, hogy annak bevételi vagy kiadási oldaláról van szó, ugyanis a kettő együtt alkotja értelemszerűen a teljes költségvetést, a kifogások szerint „e „jogi” különbségtételt kizárólag az Alkotmánybíróság és példátlan nyomásra az OVB „alkotta meg”, noha számukra jogszabályalkotási tilalom áll fenn. Ez az értelmezés önkényes mind tételes jogi, szokásjogi, valamint közgazdasági értelemben teljességgel értelmezhetetlen.”

A kifogások részletesen foglalkoznak az OVB-határozat meghozatalát megelőző körülményekkel, az Alkotmánybíróság és az OVB alkotmányjogi viszonyával, az Alkotmánybíróságnak az OVB-t új eljárásra utasító határozatával, a népszavazásnak a kifogást benyújtó személy által feltételezett, lehetséges politikai következményeivel.

A kifogást tévők utalnak arra, hogy az Alkotmánybíróság és ezáltal az OVB indokolási kötelezettségének sem tett eleget, amikor reális, jog- és életszerű valós érvekkel nem indokolta meg, hogy miért éppen a bevételi oldal körében szabad és a kiadási oldalnál pedig tilos a népszavazásra bocsátás.

5.2. Van olyan érvelés is, amelynek értelmében a vizitdíj és a napidíj az Ebtv. 35/A. §-a szerint az adott egészségügyi intézmény számára az állami költségvetésből folyósított támogatásnak, tehát költségvetési kiadásnak minősül. Az eredményes népszavazás ennek a költségvetési kiadásnak az összegét a jövőbeli költségvetések esetében nulla forintban, vagyis pontosan határozná meg, ami az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem alkotmányos.

6. A kifogások egy része szerint a kórházi napidíj, a vizitdíj és a tandíj kérdése nem egyszerűen költségvetési kérdés, hanem mint elengedhetetlen láncszemek kapcsolódnak az állam reformprogramjához. A kifogást tévők röviden foglalkoznak a népszavazás lehetséges következményeivel, és kéri, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül korábbi döntését.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001.

(XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

A kifogások elbírálásánál figyelembe vett jogszabályok:

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:

„2. § (2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja. (...)

28/C. § (...)

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére. (...)

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. (...)

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról, (...)

f) a Kormány programjáról,”

2. A Ve. érintett rendelkezései:

„29/B. § (1) A választási bizottság határozattal dönt. A határozatot – meghozatala napján – írásba kell foglalni.

(2) A határozatnak tartalmaznia kell

a) a választási bizottság megnevezését, a határozat számát,

b) a kérelmező nevét és lakóhelyét (székhelyét),

c) az ügy tárgyának megjelölését,

d) a rendelkező részben a választási bizottság döntését, a fellebbezés (bíróági felülvizsgálat iránti kérelem) lehetőségéről való tájékoztatást,

e) az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmező által megjelölt, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta. (...)

116. § Az I–X. fejezet, valamint a 89. §, a 99/O. § rendelkezéseit az országos népszavazáson a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. (...)

130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

3. Az 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”

III.

A kifogások nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítéséről szóló döntése során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben szereplő népszavazási kezdeményezésről még nem vizsgálta, hogy az az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *f*) pontjába ütközik-e. Ezért ebben a körben érdemben kellett vizsgálnia. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolásának I. 4. 1. pontjában ismertetett kifogásokról az alábbiakat állapítja meg:

A 32/2001. (VII. 11.) AB határozat (ABH 2001, 287, 295.) szerint „az Alkotmány 2. § (2) bekezdésén alapuló politikai jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy az ajánlási jogukkal élni kívánó választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazási kezdeményezés tárgyát alkotó kérdésről. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ez csak akkor lehetséges, ha a népszavazásra szánt egyes kérdések olyan aláírásgyűjtő íveken szerepelnek, amelyek garantálják, hogy a választópolgár kétséget kizáróan megjelölhesse az általa népszavazásra ajánlott egyes kérdéseket. Az aláírásgyűjtő íven alkalmazott minden olyan megoldás, amely nem teszi lehetővé a választópolgárok számára, hogy egyértelműen kifejezzék a népszavazás kezdeményezésére irányuló akaratukat, a népszavazáshoz való jog sérelmével jár. Az Alkotmánybíróság fentiekben kifejtett álláspontjának felel meg a Ve.-nek a szavazólaphoz vonatkozó szabályrendszere is. A Ve. 127. § (2) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, hogy egy szavazólapon több kérdés szerepeljen. E bekezdés alapján az érvényes szavazatokat kérdésenként külön-külön kell megszámlálni. A választópolgárok tehát kérdésenként nyilváníthatnak véleményt. Az aláírásgyűjtő ívnek – az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – a szavazólaphoz hasonlóan, a közvetlen politikai részvétel jogának teljesebb érvényesülése érdekében, biztosítania kell a

választópolgároknak azt a lehetőséget, hogy minden egyes kérdésben külön-külön élhessenek ajánlási jogukkal. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az aláírásgyűjtő íven egymás mellett több kérdés oly módon való szerepeltetése, hogy az ajánlási jogával élni kívánó választópolgár azokra egyenként, külön-külön nem tud egyértelmű választ adni és egyben a kérdések közül választani, az Alkotmány 2. § (2) bekezdése mellett az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján, a jogbiztonság érdekében megfogalmazott általános eljárási alapelvekkel is ütközik: mindenekelőtt a népszavazás tisztaságának megóvása, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás értékei sérülhetnek.”

Az Alkotmánybíróság a 13/2007. (III. 9.) AB határozatban (ABK 2007. március, 225, 228.), a 14/2007. (III. 9.) AB határozatban (ABK 2007. március, 229, 232.) és a 15/2007. (III. 9.) AB határozatban (ABK 2007. március, 233, 235.) megállapította, hogy „az Alkotmány 28/C. §-a (5) bekezdésének *f*) pontja azt jelenti, hogy a kormányprogram egészéről nem tartható népszavazás. Az Alkotmánynak ez a rendelkezése nem zárja ki azonban, hogy a kormányprogram egyes elemeiről népszavazás döntsön, nem érintve a miniszterelnök, a Kormány és az Országgyűlés kapcsolatrendszerét, a miniszterelnök személyéről való döntést.”

Abban az esetben is, ha egy szavazólapon több kérdés szerepel, a választópolgárok csak kérdésenként nyilváníthatnak véleményt, belátásuk szerint igennel vagy nemmel szavazva, az érvényes szavazatokat pedig kérdésenként külön-külön kell megszámlálni. Vagyis nincs lehetőség arra, hogy a kormányprogram egészéről döntsenek; a népszavazás akkor sem a kormányprogramról szól, ha egy szavazólapon több kérdés szerepel, s ezek között van esetleg több olyan is, amely a kormányprogram egyes elemeire emlékeztet. A népszavazási kezdeményezések alkotmányjogi vonatkozásai vizsgálhatók az Alkotmánybíróság által, az Alkotmány és az Nsztv. szabályai szerint, más – ezek között az a feltételezés, hogy több népszavazási kezdeményezés összességében korlátozó hatása az Alkotmánnyal ellentétes irányba mutat-e – nem.

A jelen esetben megállapítható, hogy a kérdés nem ellentétes az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *f*) pontjával.

2. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben szereplő népszavazási kezdeményezésről már állást foglalt azt illetően, hogy a feltenni kívánt kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a*) pontja szerinti, a költségvetésről szóló törvényekre vonatkozó, kizárt tárgykörbe ütközik-e.

Az Alkotmánybíróság vizsgálta már azt is, hogy a kérdés hitelesítését kizáró okot jelent-e az, hogy a népszavazásról szóló hatályos alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján jelenleg nem dönthető el, mennyi időre kötelezné a népszavazás eredménye a törvényhozást (törvényhozási moratórium).

Az Alkotmánybíróság 33/2007. (VI. 6.) AB határozata (ABK 2007. június, 482.) megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) be-

kezdésének *a)* pontjával nem ellentétes. Ez a határozat – a 27/2007. (V. 17.) AB határozat meghozatalát követően – döntött arról is, hogy a kérdés nem jelent burkolt alkotmánymódosítást sem.

Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az OVB jelen ügyben vizsgált határozatának indokolása figyelembe vette az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatát.

Az Alkotmánybíróság megalapozottnak tartja az OVB-határozatnak azt az álláspontját, hogy a hitelesítésről szóló döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság igazodik a fennálló helyzethez, vagyis ezt alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról. Az Alkotmánybíróság szerint az OVB helyesen állapította meg, hogy megismételt eljárásban vizsgálnia kell: az időközben bekövetkezett jogi változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.

Az Alkotmánybíróság szerint megalapozottnak állapította meg az OVB-határozat azt is, hogy a jelen esetben, a hitelesítés óta eltelt időben, a jogi helyzetben nem következett be olyan változás, amely befolyásolná a jelen népszavazási kezdeményezés érdemi, alkotmányjogi megítélését. Ilyen, az Alkotmánybíróság 33/2007. (VI. 6.) AB határozata (ABK 2007. június, 482.) vagy az OVB 156/2007. (VI. 25.) OVB határozata elfogadását követően bekövetkezett változásra a kifogást tévők sem hivatkoztak.

Erről a kérdésről népszavazást még nem tartottak, így annak a szabálynak a hiánya, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni vagy kezdeményezni újabb népszavazást, ebben az ügyben nem befolyásolja a kérdés hitelesíthetőségéről szóló érdemi döntést.

Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.4.2. pontjában ismertetett kifogásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy a népszavazás kötőerejére vonatkozó szabályozás hiánya miatt a jelen kérdést illetően nincs helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának.

3. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.5.1. pontjában ismertetett kifogásokkal összefüggésben – amelyek, jóllehet változatlanul az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontja sérelmére hivatkoznak, lényegében új alkotmányossági indokot hoznak fel a kérdés kizárt tárgykörbe tartozó voltával kapcsolatban –, valamely költségvetés bevételi és kiadási oldalát illetően arra hívja fel a figyelmet, hogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontja nem általában a költségvetésről vagy költségvetés bevételi, kiadási oldaláról, hanem a költségvetésről szóló törvényeknek a tartalmáról tiltja a népszavazást.

A jogtudomány szempontjából a költségvetés: törvény.

3.1. A költségvetés tervezete még nem költségvetés. A költségvetés megalkotásának különféle létszakaszai vannak. Mindaddig, amíg a kormány a költségvetési törvényjavaslat tervezetét el nem fogadja, nem lehet szó még költségvetési törvényjavaslatról sem. Költségvetésről pe-

dig csak akkor beszélhetünk – a szó közgazdasági és jogi értelmében egyaránt –, ha a költségvetési törvényjavaslatot az Országgyűlés elfogadta, vagyis törvénnyé emelte.

Az Alkotmánybíróság 51/2001. (XI. 29.) AB határozata (ABH 2001, 392.) értelmében az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontjában szereplő, a költségvetési törvényre vonatkozó kizáró ok alapján valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása, illetve ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat (ABH 2001, 392, 395.). A jövőbeli költségvetési törvényben szereplő kiadás meghatározására irányuló kérdés kizárásával a költségvetés bevételi és kiadási oldala között különbséget jövőbeli költségvetést illetően tett az Alkotmánybíróság, éppen szűkítve a szabad tárgyköröket. Ez a különbségtétel az Alkotmányon alapul: a bevételi oldalt illetően az Alkotmány a bevételeket meghatározó adókról, illetékekről, vámokról szóló törvényekről egyszer és mindenkorra tiltja külön a népszavazást, míg a kiadási oldal védelme csupán valamely, már elfogadott költségvetés időtartamára szólna, az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *a)* pontja szó szerinti értelme mellett. Nyilvánvaló, hogy a népszavazás intézménye és az Országgyűlés költségvetés jóváhagyására vonatkozó hatásköre, amely az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *d)* pontján alapul, akkor egyeztethető össze, ha az olyan kérdés is tiltott tárgykörbe tartozik, amely arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontjának a „költségvetésről (...) szóló törvények” tartalmára mint kizáró okra utaló részének az az értelmezése áll összhangban a 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontja egyéb, népszavazást kizáró rendelkezéseivel, amely szerint valamely költségvetésben (vagy a kiadások tekintetében jövőbeli költségvetésben) szereplő nem minden előirányzat módosulása vagy módosítása vonja maga után szükségszerűen magának a költségvetési törvénynek a módosítását. A költségvetés pénzügyi terv, amely számos okból módosulhat (akár a Kormány, akár az Országgyűlés akaratából vagy ezektől függetlenül), vagy módosítható a költségvetést tartalmazó törvény módosítása nélkül is, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény keretei között, akár a bevételi, akár a kiadási oldalát illetően is, miközben a költségvetésről szóló törvény mint jogszabály tartalma változatlan marad. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *a)* pontja nem általában a költségvetést, hanem a költségvetésről szóló törvényeket védi.

Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az adóknak az adóztatási jog szerinti felosztása az Alkotmány e szabályában központi és helyi adókra valamennyi adót (járulékot, hozzájárulást vagy más elvonást) magában foglal.

3.2. Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolása I.5.2. pontjában ismertetett kifogásokkal összefüggésben megállapítja: habár az Ebtv. 35/A. §-a szerint a 18/A. § alapján beszedett vizitdíj és kórházi napidíj az egészségügyi szolgáltató Egészségbiztosítási Alapból történő támogatásának minősül, a hatályos Kötv. a vizitdíjat és kórházi napidíjat bevételnek tekinti. A vizitdíj és a kórházi napidíj bevételjellegét erősíti az is, hogy az Ebtv. 18/A. §-a vizitdíj és kórházi napidíj megfizetése mellett igénybe vehető ellátásokról ír, vagyis fizetési kötelezettséget határoz meg a biztosítottak számára. Ez a fizetési kötelezettség nem az állami költségvetést terheli, hanem a biztosítottakat.

Önmagában az Ebtv. 18/A. §-ában előírt fizetési kötelezettség esetleges megszűnéséből nem lehet jövőbeli költségvetési törvényben szereplő valamely kiadás pontos meghatározására következtetni.

Így a népszavazási kezdeményezés nem irányul arra, hogy a választópolgárok jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat pontosan határozzanak meg.

4. A Ve. 77. § (2) bekezdése meghatározza a kifogás egyes tartalmi elemeit. Eszerint „a kifogásnak tartalmaznia kell

a) a jogszabálysértés megjelölését,
b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,

d) a kifogás benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.”

A Ve. 130. § (3) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a kifogást bírálja el.

Vagyis az Alkotmánybíróságnak azt kell és lehet elbírálnia ebben a hatáskörében, hogy a feltenni kívánt kérdés megfelel-e az Alkotmány és az Nsztv. rendelkezéseinek; ettől eltérő más kérdésekről való állásfoglalás nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.

Az Alkotmánybíróság ezért a kifogások ama – a jelen határozat I.4.3. és 6. pontjában ismertetett – érveit, amelyek nem arról szólnak, hogy a népszavazási kezdeményezés az Alkotmánynak és az Nsztv.-nek megfelel-e, érdemben nem vizsgálta.

5. Az OVB-határozat indokolásának III. pontja megállapítja, hogy „az Országos Választási Bizottság (...) továbbra is fenntartja azt a szakmai álláspontját, hogy a népszavazási kezdeményezés (...) az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a) pontjában meghatározott, a költségvetés tárgykörébe tartozó kérdés, és mint ilyen az Alkotmányban szabályozott tiltott tárgykörök közé tartozik.”

Az OVB-határozat indokolásának IV. pontja pedig azt tartalmazza, hogy az OVB megerősítve látja azt a korábbi érvét, mely szerint a jelen kérdés hitelesítésének akadályát képezné „a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege”.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Ve. 116. §-a folytán alkalmazandó 29/B. § (2) bekezdés e) pontja értelmében az OVB határozatának tartalmaznia kell „az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmező által megjelölt, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta.”

E rendelkezésekből, amelyek kötelezően meghatározzák az OVB-határozat tartalmát, az következik, hogy más az OVB szóban lévő jogkörben hozott határozatai nem tartalmazhatnak.

A jelen esetben megállapítható, hogy az OVB-határozat indokolása III. és IV. pontjai olyan kérdéseket tárgyalnak, amelyekről a megismételt eljárásban – figyelemmel az Alkotmánybíróság korábbi határozatára – az OVB-nek már nem kellett volna állást foglalnia.

Az OVB-határozat indokolásának említett pontjaiba foglalt megállapítások helybenhagyását az Alkotmánybíróság mellőzte.

6. Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az OVB határozatának Magyar Közlönyben való megjelenésére – elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,   *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,   *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
előadó alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 776/H/2007.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a többségi határozat rendelkező részében foglaltakkal: az Országos Választási Bizottság 156/2007.

(VI. 25.) OVB határozatának helybenhagyásával. Nem értek egyet azonban a többségi indokolás nagy részével.

1. Az Alkotmánybíróság hatásköre jelen eljárásban is a Ve. 130. §-án alapul. Ebből következik – ahogyan azt az Alkotmánybíróság az OVB határozatait érintő kifogások elbírálása kapcsán már többször leszögezte –, hogy az Alkotmánybíróság eljárása alapvetően jogorvoslati jellegű, amelynek tárgya a jogorvoslattal érintett döntés jogszerűsége tartalmi és eljárási szempontból. Ennek vizsgálata alapján megállapítható, hogy az OVB-nek az Alkotmánybíróság 33/2007. (VI. 6.) AB határozatában foglaltak értelmében nem volt más lehetősége, mint a kifogásokkal érintett döntést hozni, vagyis a kórházi napidíj fizetésének kötelezettségét érintő kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesíteni.

2. Az idézett alkotmánybírósági határozatnak sem a rendelkező részével, sem pedig az indokolásával nem értettem egyet, amint az a határozathoz írott különvéleményemből kitűnik. Az abban kifejtetteket most is érvényesnek tekintem. A jelen esetben azonban véleményem szerint nem az az eldöntendő kérdés, hogy tartható-e népszavazás a kórházi napidíj kérdéséről (erre a válaszom továbbra is nemleges), hanem az, hogy az adott körülmények között, az adott kérdés kapcsán jogszerű-e az OVB döntése. Erre a kérdésre magam is igenlő választ adok, ezért egyetértek a többségi határozat rendelkező részével. Tekintettel azonban egyrészt az Alkotmánybíróság eljárásának jogorvoslati jellegére, másrészt arra, hogy ez már nem az első alkotmánybírósági döntés e népszavazásra bocsátandó kérdés hitelesítéséről, az Alkotmánybíróságnak nem kellett volna tartalmi kérdéseket vizsgálni; elegendő lett volna az OVB határozatának jóváhagyása. [lásd pl. 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH, 1999, 251, 256.; 63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH, 2002, 342, 344.] Ezt az indokolja, hogy az OVB határozata ellen benyújtott kifogások az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatára hivatkozással a népszavazási döntés kötőerejével kapcsolatos jogalkotói mulasztás okán az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadására tett indítványon kívül, ebben az ügyben az Alkotmánybíróság által már érdemben elbírált kérdéseket vetnek fel újra. Függetlenül attól, hogy egyetértek-e az Alkotmánybíróság e tárgyban hozott korábbi döntésével, az Alkotmánybíróság ezeket a kérdéseket már eldöntötte, s ezeket alapul véve született meg az OVB határozata is. Mindez tovább erősíti azt a megállapításom, hogy az Alkotmánybíróságnak jelen esetben kizárólag az OVB határozatának az Alkotmánybíróság 33/2007. (VI. 6.) AB határozatán alapulását kellett volna vizsgálnia.

3. A többségi határozat az OVB jelen határozatával szemben benyújtott kifogások elbírálásánál új elemnek tekintti a népszavazásra feltenni kívánt kérdés kormányprogramba ütközését. Szerintem ezt a kérdést az Alkotmánybíróság többek között 15/2007. (III. 9.) AB határozatában

(ABK 2007. március, 233, 235.) – miközben a határozathoz írott különvéleményemben foglaltakat fenntartva most is úgy vélem, hogy az Alkotmány alapján sem a kormányprogram egészére [Alkotmány 29/C. § (5) bekezdés f) pont], sem annak egyes elemeire (Alkotmány 28/B. §) nézve nem írható ki népszavazás – már eldöntötte, amikor azt mondta: „az Alkotmány 28/C. §-a (5) bekezdésének f) pontja azt jelenti, hogy a kormányprogram egészéről nem tartható népszavazás. Az Alkotmánynak ez a rendelkezése nem zárja ki azonban, hogy a kormányprogram egyes elemeiről népszavazás döntsön, nem érintve a miniszterelnök, a Kormány és az Országgyűlés kapcsolatrendszerét, a miniszterelnök személyéről való döntést”, így annak érdemi vizsgálata nem volt indokolt. [lásd még: 13/2007. (III. 9.) AB határozatában (ABK, 2007. március, 225, 228.), 14/2007. (III. 9.) AB határozatában (ABK, 2007. március, 229, 232.)]

4. A többségi határozat 2. pontja szerint „a népszavazás kötőerejére vonatkozó szabályozás hiánya miatt a jelen kérdést illetően nincs helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának”. Ezt kizárólag azért tudom elfogadni, mert az Alkotmánybíróság a kérdés hitelesítése kapcsán egyedül abban foglalt állást, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesíthető-e. Nem döntött azonban arról, hogy az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapított alkotmányellenes mulasztás milyen hatást gyakorol a népszavazási eljárás további lépéseire.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 60/2007. (X. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában

hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján – *dr. Bragyova András és dr. Lévy Miklós* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 154/2007. (VI. 25.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 566/2006. (XI. 20.) OVB határozatával úgy döntött, hogy a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését megtagadja. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az államilag támogatott felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatóknak ne kelljen képzési hozzájárulást fizetniük?”

Az OVB álláspontja szerint a kezdeményezésben szereplő kérdésben az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *f)* pontjára, valamint arra tekintettel, hogy a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kíváltó jellegű, nem lehet országos népszavazást tartani.

Az Alkotmánybíróság a 15/2007. (III. 9.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh1.) az 566/2006. (XI. 20.) OVB határozatot megsemmisítette, és az OVB-t új eljárásra utasította. Az Abh1.-ben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *f)* pontja azt jelenti, hogy a kormányprogram egészéről nem tartható népszavazás”. Megállapította továbbá, hogy „a jelen ügyben a kérdés nem irányul az Alkotmány módosítására. Eredményes népszavazásból az Országgyűlésnek nem keletkezne olyan jogalkotási kötelezettsége, amely csak az Alkotmány módosításával teljesíthető” (ABK 2007. március, 233, 235.).

Megismételt eljárásában az OVB a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését a 105/2007. (III. 29.) OVB határozattal ismét megtagadta. E határozatában az OVB arra hivatkozott, hogy egy eredményes népszavazás következtében, amely a törvényalkotót a képzési hozzájárulás eltörlésére kötelezné, a felsőoktatási intézmények ily módon kieső bevételeit a központi költségvetési források átcsoportosításával kellene pótolni, ami szükségessé teheti a költségvetés bevételi oldalának utólagos korrekcióját is. Határozatában az OVB fenntartotta azt az érvét, hogy a határidők törvényi rendezésére vonatkozó szabály hiányában többféle, a hatályos alkotmány kereteit egyaránt túllépő eredménnyel, és ehhez

kapcsolódó lehetséges értelmezéssel zárulna a népszavazás. Ezért a kérdés burkoltan alkotmánymódosító jellege is a hitelesítés akadályát képezi.

Az Alkotmánybíróság a 32/2007. (VI. 6.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh2.) megállapította, hogy eredményes népszavazás esetén a kérdésekből nem következik a 2007. évi állami költségvetésről szóló törvény módosítása. Továbbá mivel az Alkotmánybíróság már az Abh1.-ben eldöntötte, hogy a képzési hozzájárulásról tartandó népszavazás burkoltan sem eredményezi az Alkotmány módosítását, ezért az Abh2.-ben ezt a kérdést érdemben nem vizsgálta (ABK 2007. június, 477, 480.).

A képzési hozzájárulás eltörlésére irányuló népszavazási kezdeményezés harmadszori vizsgálata során az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2007. évi 81. számában, 2007. június 27-i dátummal jelent meg.

2. A határozat ellen a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tizenöt napos határidőn belül több kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság a kifogásokat a Ve. 130. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően soron kívül bírálta el.

2.1. A legtöbb kifogás tartalmilag arra hivatkozik, hogy a képzési hozzájárulásról az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontjára tekintettel nem lehet népszavazást tartani. Ezek egyike előadja, hogy az e pontban meghatározott tilalom általános jellegű, nem a hatályos tárgyévi költségvetési törvényre korlátozódik, hanem a mindenkori költségvetésre. A kifogás szerint, mivel az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 21. §-a értelmében a központi költségvetés bevételeit képezik a központi költségvetési szervek tevékenységéből származó bevételek is, így a képzési hozzájárulás, mint bevételi forrás a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Kötv.) XX. fejezetének 2. címébe sorolható.

Több kifogás szerint a népszavazás megengedhetősége szempontjából nincs különbség a költségvetés bevételi és kiadási oldala között; a kettő szoros összefüggése miatt a megkülönböztetés közgazdaságilag értelmezhetetlen.

2.2. Három kifogás szerint a képzési hozzájárulásról az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *f)* pontja alapján nincs helye népszavazásnak. E kifogások tartalma szerint az OVB által jóváhagyott kérdések (a képzési hozzájárulás, vizitdíj, illetve kórházi napidíj eltörléséről) külön-külön nem merítik ki a kormányprogram minőségét, így e tekintetben nem minősülnek tiltott tárgykörbe tartozó kérdésnek, de együttesen igen. Az OVB-nek tehát vizsgálnia kellett volna a kérdések „kumulatív hatását”, ugyanis a kezdeményezések összességükben veszélyeztetik a kormányozhatóságot.

2.3. Számos kifogás hivatkozott arra is, hogy az OVB nem vette figyelembe azt az új körülményt, melyet az

Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapított, miszerint a népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozott döntés időbeli hatálya meddig terjed. A feltenni kívánt kérdésből nem derül ki, hogy az esetleges eredményes ügydöntő népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést. Az egyik kifogás szerint, amíg az Országgyűlés nem szünteti meg a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet, addig nincs helye népszavazásnak.

2.4. Az egyik kifogás hivatkozott arra, hogy a képzési hozzájárulás bevezetését megelőzően „az államilag támogatott (ingyenes) és államilag nem támogatott (fizetős)” felsőoktatási rendszerben a felsőoktatásban résztvevőket anyagi viszonyaik szerint megosztották, és hátrányosan megkülönböztették. A kifogás tartalma szerint a képzési hozzájárulás megszüntetése sértené az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését, így erről nincs helye népszavazásnak.

2.5. Több kifogás a jogi érvek részletes kifejtése nélkül arra hivatkozott, hogy a képzési hozzájárulás eltörléséről szóló népszavazás – más népszavazási kezdeményezésekkel együttesen – politikai indíttatású, és joggal való visszavételt valósít meg. Emiatt az OVB nem hitelesíthette volna az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

A kifogások elbírálásánál figyelembe vett jogszabályok:

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:

„2. § (...)

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja. (...)

28/C. § (...)

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. (...)

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról, (...)

f) a Kormány programjáról,”

2. A Ve. érintett rendelkezései:

„29/B. § (1) A választási bizottság határozattal dönt. A határozatot – meghozatala napján – írásba kell foglalni.

(2) A határozatnak tartalmaznia kell

a) a választási bizottság megnevezését, a határozat számát,

b) a kérelmező nevét és lakóhelyét (székhelyét),

c) az ügy tárgyának megjelölését,

d) a rendelkező részben a választási bizottság döntését, a fellebbezés (bíróági felülvizsgálat iránti kérelem) lehetőségéről való tájékoztatást,

e) az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmező által megjelölt, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta. (...)

116. § Az I–X. fejezet, valamint a 89. §, a 99/O. § rendelkezéseit az országos népszavazáson a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. (...)

130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

3. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha (...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”

III.

A kifogások nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. §-a h) pontjának megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítése során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Abh2. részletesen elemezte a képzési hozzájárulás költségvetési érintettségét, és megállapította, hogy a népszavazási kezdeményezés nem ütközik az Alkotmány

28/C. § (5) bekezdésének *a*) pontjában megjelölt tiltott tárgykörbe. E határozatában az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „[a] képzési hozzájárulás (...) nem a központi költségvetés, hanem a felsőoktatási intézmény saját bevétele. (...) Ha a népszavazási kezdeményezésben szereplő kérdésben tartott népszavazás eredményes, akkor az Országgyűlésnek nem a Kötv.-t, hanem az Ftv. 53. § (1) bekezdését kell módosítania” (ABK 2007. június, 477, 480.). Ezért az Alkotmánybíróság jelen eljárásában a népszavazási kezdeményezés költségvetési törvénnyel való kapcsolatát érdemben nem vizsgálta.

Nem megalapozottak a kifogások a tekintetben, hogy az Abh2. különbséget tett volna a költségvetés bevételi és kiadási oldala között. A határozat nem azért semmisítette meg az OVB határozatát, és utasította a testületet új eljárásra, mert csak jövőbeli költségvetési kiadásokról nem lehet népszavazást kezdeményezni, hanem azért, mert a képzési hozzájárulás eltörlésére vonatkozó kérdésből nem következik okszerűen a Kötv., mint az Alkotmányban tiltott tárgykörként megjelölt törvény módosítása.

3. Ezt követően az Alkotmánybíróság azokat a kifogásokat vizsgálta, amely szerint az OVB által 2007. június 25-én elbírált népszavazási kérdések együttesen eléri a „kormányprogram minőségét”.

Az Abh1. részletesen vizsgálta a képzési hozzájárulásról szóló népszavazási kezdeményezés megengedhetőségét az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *f*) pontja vonatkozásában, és megállapította, hogy e pontban meghatározott tiltott tárgykör vizsgálata során figyelembe kell venni a kormányforma sajátosságait. Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „[a]miatt, hogy az Alkotmány 33. § (3) bekezdése alapján a miniszterelnök megválasztásáról, valamint a Kormány programjának az elfogadásáról az Országgyűlés egyszerre határoz, a tartandó eredményes ügyszavazás szükségzerűen érintené a miniszterelnök személyét. Ez ellentétes azzal, hogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *d*) pontja alapján az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi kérdésben nem lehet népszavazást tartani. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *f*) pontjában meghatározott tilalom tehát tartalmilag a miniszterelnök személyéről szóló népszavazást zárja ki. Az Alkotmány 28/C. §-a (5) bekezdésének *f*) pontja azt jelenti, hogy a kormányprogram egészéről nem tartható népszavazás. Az Alkotmánynak ez a rendelkezése nem zárja ki azonban, hogy a kormányprogram egyes elemeiről népszavazás döntsön, nem érintve a miniszterelnök, a Kormány és az Országgyűlés kapcsolatrendszerét, a miniszterelnök személyéről való döntést” (ABK 2007. március, 233, 235.).

Az Alkotmánybíróság előre bocsátja, hogy ebben az eljárásban nincs hatásköre arra, hogy e kérdés és más népszavazási kezdeményezések együttes politikai, társadalmi, gazdasági hatását vizsgálja. Hasonlóképp nem terjed ki a vizsgálata sem a népszavazási kezdeményezés célszerűségére, sem a kezdeményező politikai motivációjára. E ha-

táskörében az Alkotmánybíróság – az eljárás jogorvoslati jellegéből kifolyólag – azt vizsgálja, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés, illetve az OVB határozata megfelel-e az Alkotmány és az Nsztv. rendelkezéseinek.

A kormányprogram egyes elemeiről szóló népszavazás abban az esetben sem jelenti tartalmilag a miniszterelnök személyéről szóló döntést, ha azon a választópolgárok több kérdésre egyidejűleg adnak választ. Alkotmányjogi értelemben az egyes kérdések függetlenek egymástól, nincs akadálya annak, hogy a választópolgárok az egyes kérdésekre eltérő válaszokat adjanak, vagy csak meghatározott kérdésekre válaszoljanak. Erre tekintettel nem akadálya a képzési hozzájárulás eltörléséről szóló népszavazási kezdeményezés hitelesítésének az, hogy más, kormányprogram egyes elemeiről szóló népszavazási kezdeményezés is folyamatban van.

4. Az Abh1. vizsgálta már azt is, hogy a kérdés hitelesítését kizáró okot jelent-e az, hogy a népszavazásról szóló hatályos alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján jelenleg nem dönthető el, mennyi időre kötelezné a népszavazás eredménye a törvényhozást. E határozatában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a képzési hozzájárulásról szóló kérdés nem eredményez burkolt alkotmánymódosítást, „[e]redményes népszavazásból az Országgyűlésnek nem keletkezne olyan jogalkotási kötelezettsége, amely csak az Alkotmány módosításával teljesíthető” (ABK 2007. március, 233, 235.).

Az Abh2. – a 27/2007. (V. 17.) AB határozat (ABK 2007. május, 387.) meghozatalát követően – ismételten megállapította, hogy a kérdés nem jelent burkolt alkotmánymódosítást.

Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az OVB jelen ügyben vizsgált határozatának indokolása figyelembe vette az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatát.

Az Alkotmánybíróság megalapozottnak tartja az OVB-határozatnak azt az álláspontját, hogy a hitelesítésről szóló döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság igazodik a fennálló helyzethez, vagyis ezt alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról. Az Alkotmánybíróság szerint az OVB helyesen állapította meg, hogy megismételt eljárásban vizsgálnia kell: az időközben bekövetkezett jogi változások befolyásolják-e a népszavazási kezdeményezés megítélését.

Az Alkotmánybíróság szerint megalapozottnak állapította meg az OVB-határozat azt is, hogy a jelen esetben, a hitelesítés óta eltelt időben, a jogi helyzetben nem következett be olyan változás, amely befolyásolná a jelen népszavazási kezdeményezés érdemi, alkotmányjogi megítélését. Ilyen, az Abh2. vagy a 154/2007. (VI. 25.) OVB határozat elfogadását követően bekövetkezett változásra a kifogást tévők sem hivatkoztak.

Erről a kérdéstről népszavazást még nem tartottak, így annak a szabálynak a hiánya, hogy ugyanabban a kérdés-

ben mennyi időn belül nem lehet kitűzni vagy kezdeményezni újabb népszavazást, ebben az ügyben nem befolyásolja a kérdés hitelesíthetőségéről szóló érdemi döntést.

Az Alkotmánybíróság minderre figyelemmel megállapítja, hogy a népszavazás kötőerejére vonatkozó szabályozás hiánya miatt a jelen kérdést illetően nincs helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának.

5. Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta ezt követően, hogy egy eredményes népszavazás következményeként a képzési hozzájárulás megszüntetése az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütköző hátrányos megkülönböztetést eredményezne-e.

Az Alkotmánybíróság a 15/2003. (IV. 18.) AB határozatban megállapította, hogy „[a]z Alkotmány egésze és az alkotmányos rendelkezések [elsősorban az Alkotmány 8. § (2) bekezdés, a 28/C. § (3) bekezdés, valamint a 77. § (2) bekezdés] összefüggései, valamint azok együttes vizsgálata alapján megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság – alkotmányos rendeltetésével összhangban – a kifogás és az OVB határozat keretein belül adott ügyben megvizsgálhatja a kérdést abból a szempontból is, hogy az annak alapján lefolytatott népszavazás eredménye nyilvánvaló módon nem kötelezi-e a jogalkotót alapjog lényeges tartalmát sértő törvény megalkotására” (ABH 2003, 208, 213.).

Jelen esetben azonban a képzési hozzájárulás megszüntetéséről szóló népszavazás és az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése között nincs alkotmányjogilag értékelhető összefüggés. Az Alkotmány hátrányos megkülönböztetést tiltó szakaszából nem következik tandíjfizetési kötelezettség, ezért a képzési hozzájárulás eltörlése sem eredményezne alkotmányellenes helyzetet. Emiatt a kifogás e tekintetben sem megalapozott.

6. Az Alkotmánybíróság eljárása során – mint azt jelen határozata indokolásának III. 3. pontjában megfogalmazta – azt vizsgálja, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés, illetve az OVB határozata megfelel-e az Alkotmány és az Nsztv. rendelkezéseinek. Ettől eltérő más kérdésekről való állásfoglalás nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság ezért a kifogások ama érveit, amelyek nem arról szólnak, hogy a képzési hozzájárulás eltörléséről szóló népszavazási kezdeményezés az Alkotmánynak és az Nsztv.-nek megfelel-e, érdemben nem vizsgálta.

7. Az OVB-határozat indokolásának III. pontja megállapítja, hogy „az Országos Választási Bizottság (...) továbbra is fenntartja azt a szakmai álláspontját, hogy a népszavazási kezdeményezés (...) az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a) pontjában meghatározott, a költségvetés tárgykörébe tartozó kérdés, és mint ilyen az Alkotmányban szabályozott tiltott tárgykörök közé tartozik.”

Az OVB-határozat indokolásának IV. pontja pedig azt tartalmazza, hogy az OVB megerősítve látja azt a korábbi érvét, mely szerint a jelen kérdés hitelesítésének akadályát

képezné „a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege”.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Ve. 116. §-a folytán alkalmazandó 29/B. § (2) bekezdés e) pontja értelmében az OVB határozatának tartalmaznia kell „az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kérelmező által megjelölt, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a választási bizottság a határozatot hozta.”

E rendelkezésekből, amelyek kötelezően meghatározzák az OVB-határozat tartalmát, az következik, hogy más az OVB szóban lévő jogkörben hozott határozatai nem tartalmazhatnak.

A jelen esetben megállapítható, hogy az OVB-határozat indokolása III. és IV. pontjai olyan kérdéseket tárgyalnak, amelyekről a megismételt eljárásban – figyelemmel az Alkotmánybíróság korábbi határozatára – az OVB-nek már nem kellett volna állást foglalnia.

Az OVB-határozat indokolásának említett pontjaiba foglalt megállapítások helybenhagyását az Alkotmánybíróság mellőzte.

8. Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az OVB határozatának Magyar Közlönyben való megjelenésére – elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,   *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,   *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
előadó alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 761/H/2007.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a többségi határozat rendelkező részében foglaltakkal: az Országos Választási Bizottság 154/2007. (VI. 25.) OVB határozatának helybenhagyásával. Nem értek egyet azonban a többségi indokolás nagy részével.

1. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban is a Ve. 130. §-án alapul. Ebből következik – ahogyan azt az Alkotmánybíróság az OVB határozatait érintő kifogások elbírálása kapcsán már többször leszögezte –, hogy az Alkotmánybíróság eljárása alapvetően jogorvoslati jellegű, amelynek tárgya a jogorvoslattal érintett döntés jogszerűsége tartalmi és eljárási szempontból. Ennek a kérdésnek a vizsgálata alapján megállapítható, hogy az OVB-nek az Alkotmánybíróság 32/2007. (VI. 6.) AB határozatában foglaltak értelmében nem volt más lehetősége, mint a kifogásokkal érintett döntést meghozni, vagyis a képzési hozzájárulás fizetésének kötelezettségét érintő kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesíteni.

2. Az idézett alkotmánybíróági határozatnak sem a rendelkező részével, sem pedig az indokolásával nem értettem egyet, amint az a határozathoz írott különvéleményemből kitűnik. Az abban kifejtetteket most is érvényesnek tekintem. A jelen esetben azonban véleményem szerint nem az az eldöntendő kérdés, hogy tartható-e népszavazás a képzési hozzájárulás kérdéséről (erre a válaszem továbbra is nemleges), hanem az, hogy az adott körülmények között, az adott kérdés kapcsán jogszerű-e az OVB döntése. Erre a kérdésre magam is igenlő választ adok, vagyis az OVB döntése szerintem is helybenhagyandó, ezért egyetértek a többségi határozat rendelkező részével. Tekintettel azonban egyrészt az Alkotmánybíróság eljárásának jogorvoslati jellegére, másrészt arra, hogy ez már a harmadik döntés e népszavazásra bocsátandó kérdés hitelesítéséről, az Alkotmánybíróságnak nem kellett volna tartalmi kérdéseket vizsgálnia; az OVB határozatának helybenhagyása elegendő lett volna. [lásd pl. 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH, 1999, 251, 256.; 63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH, 2002, 342, 344.] Ezt az indokolja, hogy az OVB határozata ellen benyújtott kifogások az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatára hivatkozással a népszavazási döntés kötőerejével kapcsolatos jogalkotói mulasztás okán az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadásán kívül, ebben az ügyben az Alkotmánybíróság által már érdemben elbírált kérdéseket vetnek fel újra. Függetlenül attól, hogy egyetértek-e az Alkotmánybíróság e tárgyban született korábbi döntéseivel, az Alkotmánybíróság ezeket a kérdéseket már eldöntötte, s ezeket alapul véve született meg az OVB határozata is. Mindez tovább erősíti azt a megállapításom, hogy az Alkotmánybíróságnak jelen esetben kizárólag az OVB határozatának az Alkotmánybíróság 32/2007. (VI. 6.) AB határozatán alapulását kellett volna vizsgálnia.

3. A többségi határozat 4. pontja szerint „a népszavazás kötőerejére vonatkozó szabályozás hiánya miatt a jelen kérdést illetően nincs helye az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítése megtagadásának”. Ezt kizárólag azért tudom elfogadni, mert az Alkotmánybíróság a kérdés hitelesítése kapcsán egyedül abban foglalt állást, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív

hitelesíthető-e. Nem döntött azonban arról, hogy az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapított alkotmányellenes mulasztás milyen hatást gyakorol a népszavazási eljárás további lépéseire.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokolás 1. és 3. pontjához csatlakozom:

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 61/2007. (X. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 234/2007. (VII. 31.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 234/2007. (VII. 31.) OVB határozatával úgy döntött, hogy magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését megtagadja. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e Ön, hogy Magyarországon a választójog gyakorlása – több más európai országhoz hasonlóan – állampolgári kötelezettség legyen?”

Az OVB eljárása során úgy ítélte meg, hogy a népszavazási kezdeményezésnek az a célja, hogy az aktív választójog gyakorlása az állampolgári jogok helyett az állampolgári kötelezettségek körébe kerüljön, ami ellentétes az Alkotmány 70. § (1) bekezdésével. Mivel választópolgá-

rok által kezdeményezett népszavazás sem nyíltan, sem burkoltan nem irányulhat az Alkotmány módosítására, az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta.

A népszavazást kezdeményező magánszemély kifogást terjesztett elő az OVB határozatával szemben. Indokolása szerint eredményes népszavazás esetén nem volna szükség az Alkotmány módosítására, csak a választásokkal kapcsolatos törvények kiegészítésére, mert az alapvető jogok gyakorlása esetenként kötődhet állampolgári kötelezettséghez.

II.

Az Alkotmánybíróság a kifogást az Alkotmány, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.), valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

Alkotmány

„70. § (1) A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt megillet az a jog, hogy az országgyűlési képviselők választásán választó és választható legyen, valamint országos népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen.

(2) A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt és az Európai Unió más tagállamának a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgárát megilleti az a jog, hogy a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választásán választható és – amennyiben a választás, illetve a népszavazás napján a Magyar Köztársaság területén tartózkodik – választó legyen, valamint helyi népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen. Polgármesterré és fővárosi főpolgármesterré magyar állampolgár választható.

(3) A Magyar Köztársaságban minden menekültként, bevándoroltként vagy letelepedettként elismert nagykorú személyt megillet az a jog, hogy a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választásán – amennyiben a választás, illetve a népszavazás napján a Magyar Köztársaság területén tartózkodik – választó legyen, valamint a helyi népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen.

(4) A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt és az Európai Unió más tagállamának a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgárát megillet az a jog, hogy az európai parlamenti választáson választható és választó legyen.”

Nsztv.

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...).”

Ve.

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybíró-sághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. Az Alkotmánybíróság a 25/1999. (VII. 7.) AB határozatában kifejtette: „Az Alkotmány mint alaptörvény, amely az állami berendezkedés alapját, az állam és polgárainak viszonyát szabályozza, csak az Alkotmány rendszerén belül, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által, az Alkotmányban meghatározott eljárás szerint módosítható. Az Alkotmány az Országgyűlés hatáskörén belül megkülönböztetetten szabályozza az alkotmányozást. (...) különbséget kell tenni az alkotmányozó és a törvényhozó hatalom között. [A]z Alkotmány módosítására irányuló kérdésben nem írható ki választópolgári kezdeményezésre olyan népszavazás, amely az Országgyűlésre kötelező volta miatt elvonná az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét” (ABH 1999, 251, 261–262.).

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az OVB helyesen állapította meg, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés az Alkotmány módosítására irányul. Az Alkotmány 70. § (1) bekezdése a választójoggal rendelkező magyar állampolgárok alapvető jogának ismeri el, hogy az országgyűlési képviselők választásán választó és választható legyen, valamint országos népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen. A választójog részét képező aktív és passzív választójogi jogosultságok nem tekinthetők kötelezettségnek: minden választópolgár alapvető joga, hogy esetenként ne gyakorolja választójogának egyes részjogosultságait.

Továbbá az Alkotmány 70. § (2)–(4) bekezdése alapján a választójog nem kötődik az állampolgársághoz a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választása, a helyi népszavazás és népi kezdeményezés, valamint az európai parlamenti választás esetén.

Ezért az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy ha az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdésben eredményes népszavazásra kerülne sor, akkor az Országgyűlés csak az Alkotmány 70. § (1)–(4) bekezdésének módosításával felelhetne meg a népszavazáson hozott döntésnek. Az Alkotmánybíróságnak a 25/1999. (VII. 7.) AB határozatot követő állandó gyakorlata szerint az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. (ABH 1999, 251, 261–262.) Mivel a kérdés az Alkotmány 70. § (1)–(4) bekezdésének módosítására irányul, az OVB jogszerűen tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.

Az Alkotmánybíróság ezért a 234/2007. (VII. 31.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,   *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró   előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,   *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1006/H/2007.

Az Alkotmánybíróság 62/2007. (X. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kez-

deményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 245/2007. (VII. 31.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 245/2007. (VII. 31.) OVB határozatával úgy döntött, hogy magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívét hitelesíti. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2010-es általános országgyűlési képviselő választáskor 193 parlamenti képviselő kerüljön megválasztásra a jelenlegi 386 helyett?”

Az OVB eljárása során arra a megállapításra jutott, hogy az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a törvényben meghatározott formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek. Ezért az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

Az OVB határozatával szemben két kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz. Mindkét kifogás előterjesztője hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság 58/2006. (X. 13.) AB határozata szerint az országgyűlési képviselők számáról nem tartható választópolgárok által kezdeményezett népszavazás, mert eredményes népszavazás esetén az Alkotmány módosítására lenne szükség. Az egyik indítványozó hivatkozott továbbá arra, hogy a kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének, mert az Alkotmány alapján nem állítható bizonyossággal, hogy legközelebb 2010-ben lesznek választások.

Az Alkotmánybíróság a 245/2007. (VII. 31.) OVB határozattal szemben előterjesztett kifogásokat egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

II.

Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmány, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nstvt.), valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

Alkotmány

„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

(...)

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezeti alakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,”

Nsztv.

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...).”

Ve.

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogások megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. Az Alkotmánybíróság két esetben foglalt állást az országgyűlési képviselők számának csökkentésére vonatkozó népszavazási kérdésről. A 25/2004. (VII. 7.) AB határozatban az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy nem tartható népszavazás az alábbi kérdésben: „Egyetért-e az az, hogy a Magyar Köztársaság Országgyűlése a jelenleginél kisebb létszámmal működjön?” A határozat indoklása három érveléssel támasztotta alá a rendelkező részben foglalt döntést. Az akkor vizsgált kérdés egyrészt ellentétben állt az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének d) pontjával. Másrészt a kérdés nem felelt meg az úgynevezett jogalkotói egyértelműség követelményének, mivel a kérdésből nem derült ki, hogy a kezdeményezők milyen létszámú parlament kialakítását kívánták elérni. Harmadrészt az aláírásgyűjtő ív azért nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert azt tartalmazta, hogy a kezdeményezők

„véleménynyilvánító országos népszavazás” megtartására törekedtek. A kérdés Alkotmányba ütköző voltával összefüggésben a határozat a következőket állapította meg: „Az országgyűlési képviselők száma – minthogy az Országgyűlés a képviselők közül áll – az Országgyűlés mint szerv alakításának a kérdései közé tartozik. Az Országgyűlésnek a képviselők számára vonatkozó döntése az Országgyűlés létrehozásával közvetlenül összefüggő, az Országgyűlést mint népképviselői szervet alakító kérdés. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének d) pontja valamennyi szervezet-alakítási kérdésben kizárja a népszavazást, az Országgyűlés tekintetében ezért nemcsak a parlamenti bizottsági struktúra és a frakciók tevékenységének kérdése nem lehet népszavazás tárgya, hanem az országgyűlési képviselők száma sem.” (ABH 2004, 381, 385.)

Az 58/2006. (X. 13.) AB határozat az alábbi kérdés népszavazásra bocsáthatóságát vizsgálta: „Kívánja-e Ön, hogy a Magyar Köztársaság Országgyűlésébe az országgyűlési választások útján képviselői mandátumot szerző országgyűlési képviselők számát százötven főben határozza meg a választási törvény?” Az Alkotmánybíróság irányadónak tekintette a 25/2004. (VII. 7.) AB határozat indokolásának azt a megállapítását, amely szerint az országgyűlési képviselők számáról nem tartható választópolgárok által kezdeményezett népszavazás. Az 58/2006. (X. 13.) AB határozat indoklása megállapította: „A népszavazás kezdeményezői jelen esetben pontosan meghatározták, hogy az országgyűlési képviselők száma százötven fő legyen. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az ilyen mértékű létszámcsökkentés nemcsak a választási rendszer teljes átalakításával járna, hanem szükségképpen maga után vonná az Országgyűlés belső szervezetének átalakítását is, amelynek kereteit az Alkotmány határozza meg. Az Alkotmány 21. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés állandó és ideiglenes bizottságokat hozhat létre, valamint a 24. § (4) bekezdése alapján a Házzsabályban állapítja meg saját működésének és szervezetének szabályait. Ezért az eredményes népszavazás nyomán az Országgyűlésnek át kellene alakítania saját szervezetét.” (ABH 2006, 657, 659–660.)

3. Jelen esetben az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés arra irányul, hogy az országgyűlési képviselők száma százkilencvenhárom fő legyen. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az 58/2006. (X. 13.) AB határozatban foglalt szempontok ilyen arányú létszámcsökkentés esetén is irányadók: az eredményes népszavazás a választási rendszer teljes átalakításával járna, és szükségképpen maga után vonná az Országgyűlés belső szervezetének átalakítását is, amelynek kereteit az Alkotmány határozza meg. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének d) pontjába ütközik.

Mivel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének d) pontjában foglalt tiltott tárgykörbe tartozik, nem vizsgálta az országgyűlési képviselőválasztások időpontjával összefüggő kifogást.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a 245/2007. (VII. 31.) OVB határozatot megsemmisítette, és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,   *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró   előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,   *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1020/H/2007.

A Kormány határozatai

A Kormány 1083/2007. (X. 17.) Korm. határozata

a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság Alapító Okiratának elfogadásáról

A Kormány az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 18. §-ának (1) bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság Alapító Okiratát e határozat *mellékleteként* elfogadja.

Felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy az Alapító Okirat cégbírósághoz benyújtandó eredeti példányát a Kormány nevében aláírja és az eljárásban a Kormányt képviselje.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

az 1083/2007. (X. 17.) Korm. határozathoz

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság (a továbbiakban: „Társaság”) Alapító Okirata

A Magyar Állam mint alapító nevében az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény („Gt.”), valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény („Vtv.”) 18. §-ának (1) bekezdése alapján, a következők szerint állapítja meg az alábbi egyszemélyes, zártkörűen működő részvénytársaság Alapító Okiratát:

A Társaság alapvető adatai

1. A Társaság cégneve

1.1. A Társaság cégneve: Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság.

1.2. A Társaság rövidített neve: MNV Zrt.

2. A Társaság székhelye: 1133 Budapest, Pozsonyi út 56.

3. A Társaság főtevékenysége a TEÁOR '03 szerint: 74.15 Vagyonkezelés.

4. A Társaság időtartama: határozatlan.

5. A részvénytársaság működési formája: zártkörűen működő részvénytársaság.

6. A Társaság alaptőkéje és részvénye

6.1. A Társaság alaptőkéje: 50 000 000 Ft, azaz ötvenmillió forint.

6.2. A Társaság részvénye

A Társaság egy, azaz 1 darab, névre szóló, nyomdai úton előállított, a Magyar Állam nevére szóló és forgalomképtelen törzsrészeny bocsát ki. A Társaság részvényének névértéke 50 000 000 Ft, azaz ötvenmillió forint.

A részvények kibocsátási értéke megegyezik a részvény névértékével.

A részvény kibocsátási értékének a jelen Alapító Okirat aláírásától számított [8], azaz nyolc napon belüli befizetése az Alapító a jelen Alapító Okirat aláírásával kötelezettséget vállal.

6.3. A részvény kibocsátási értéke: 50 000 000 Ft, azaz ötvenmillió forint, amit az Alapító készpénzben a Társaság által nyitott bankszámlára való befizetéssel teljesít.

A Társaság szervezete

7. A Társaság alapítója: a Magyar Állam, a nevében az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter (1054 Budapest, József nádor tér 2–4.) útján.

8. A részvényesi jogok gyakorlása

8.1. A Társaságnál közgyűlés nem működik, a részvényesi jogokat – a Vtv.-ben meghatározott kivételekkel – az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter gyakorolja.

8.2. A részvényesi jogokat gyakorló miniszter a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben hozott döntéseit írásban hozza meg, amiről írásban értesíti az alábbi 9. pontban meghatározott Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanácsot („Tanács”).

9. Tanács

9.1. A Társaság ügyvezetését – az igazgatóság feladatkörében eljárva – a Tanács látja el.

9.2. A Tanács hét tagból álló testület, feladatának teljesítése során testületként jár el. A Tanács tagjait megillető jogokra és kötelezettségekre a Gt.-nek az igazgatóságra vonatkozó rendelkezéseit a Vtv.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

9.3. A Tanács első kijelölt tagjai:

dr. Nagy János elnök
Baranyi Imre
Erdei Tamás György
Markó Andrea (születési neve: Busch Andrea)
Tátrai Miklós
dr. Roóz József
dr. Varga Gusztáv László

10. Ellenőrző Bizottság

10.1. A Tanács és a Társaság működésének, valamint az állami vagyonnal való gazdálkodásának ellenőrzését – a felügyelő bizottság feladatkörében eljárva – a legfeljebb tizenegy tagból álló Ellenőrző Bizottság végzi.

10.2. Az Ellenőrző Bizottság első kijelölt tagjai:

dr. Borbély Attila elnök
dr. Bognár András
Gál Rezső
dr. Halasi Tibor
dr. Harcsár István
Kertész István
dr. Mészáros József
Mihályi Péter
Sághy Zoltán
dr. Zs. Szőke Zoltán

11. Vezérigazgató

11.1. A vezérigazgató a Társaság törvényes képviselője („Vezérigazgató”).

11.2. A Vezérigazgatót és – a Vezérigazgató javaslatára – a vezérigazgató-helyetteseket a részvényesi jogokat gyakorló miniszter nevezi ki és menti fel. A Vezérigazgató tekintetében az egyéb munkáltatói jogokat a Tanács gyakorolja.

11.3. A Társaság első Vezérigazgatójául 2007. december 31-ig szóló határozott időtartamra kinevezi:

Somkuti Istvánt.

11.4. A Vezérigazgató a Társaság munkaszervezetét a hatályos jogszabályok, az Alapító Okirat, a részvényesi jogokat gyakorló miniszter határozatai, valamint a Tanács döntéseinek keretei között vezeti.

12. A Társaság könyvvizsgálója

12.1. A Társaság könyvvizsgálóját a részvényesi jogokat gyakorló miniszter jelöli ki.

12.2. A Társaság első könyvvizsgálója a 2007. évi számviteli törvény szerinti beszámolójának a részvényesi jogok gyakorlója általi elfogadásáig:

Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság

Székhely: 1132 Budapest, Váci út 20.

Cégjegyzékszám: 01-09-267553.

A könyvvizsgálat elvégzéséért személyében felelős természetes személy neve:

Szilágyi Judit

A könyvvizsgáló megbízatása 2008. május 31-ig szól.

A Társaság cégjegyzése

13. A Társaság cégjegyzése

A Társaság cégjegyzése úgy történik, hogy a Társaság előnyomott, előírt vagy nyomtatott cégneve alá

a) a Vezérigazgató önállóan,

b) a Tanács két tagja együttesen,

c) a Társaság képviselőre feljogosított munkavállalója egy másik munkavállalóval együttesen írja alá nevét a hiteles cégaláírási nyilatkozatának megfelelően.

Vegyes rendelkezések

14. A Társaság üzleti éve azonos a naptári évvel; az első üzleti év a Társaság megalapításától 2007. december hó 31. napjáig tart.

15. A Társaság nem alakulhat át, nem válhat szét, más társasággal nem egyesülhet. Megszűnéséről az Országgyűlés törvényben rendelkezhet.

16. A Társaság hirdetményeit a Cégközlönyben, illetőleg saját honlapján teszi közzé.

17. A Társaság Alapító Okiratát és módosításait, valamint Szervezeti és Működési Szabályzatát a Magyar Közlönyben kell közzétenni.

18. Az Alapító Okiratban nem szabályozott kérdésekben a Gt. rendelkezéseit a Vtv.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

**Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal elnökének
közleménye**

**a személyi jövedelemadó meghatározott részének
felhasználásáról rendelkező magánszemély
nyilatkozatára igényt tartó egyházak részére történő
technikai szám kiadásáról**

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az
adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló
1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Tv.)

4/A. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az
Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal a Tv. 4/A. § (1) be-
kezdése szerinti kedvezményezettek részére a következő
technikai számokat adja, amelyekre első alkalommal a
2008. évben lehet rendelkezni:

Sor- szám	Kedvezményezett	Technikai szám
1.	Kunszentmiklósi Boldog Isten Gyüle- kezete	1586
2.	Budapesti Unitárius Egyházközség	1593
3.	Khyenkong Karma Tharjay Buddhista Egyházközösség	1603

*Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
elnöke*

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának közleménye

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) be-
kezdése alapján – az eddig közzétetteken kívül – alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámaát teszi
közzé:

796192A	892082E	389627F	813130G
568475E	970511B	709273B	339587F
198069F	569484E	358719C	083922A
341780C	921613E	239666G	004271C
687852G	481704D	021259H	621528G
076442G	660039E	393900D	319904G
885841D	944219C	161678G	022905A
088256G	821439E	469679D	187771C
307074A	684983F	623796E	686385F
009755E	421880D	088317C	400615C
645541A	994622G	324718F	153894F
984891E	411505H	656453G	294642F
580413E	180181A	867630B	706311E
708070B	191467F	884361D	688410C
039717G	592252F	509677G	860216E
826942F	617692E	757757E	238776F
673427D	768694F	223658H	210066C
327911H	653521D	665324G	900952D
867226F	551304E	504603E	584148D
660611E	695441B	872887F	682202A
055534E	589861E	078412D	491164E
879416G	843218D	324087E	898038A
545249B	957273D	002989C	158868H
293712H	465130F	116414B	949343C
991092A	770032E	394263C	675368B

*Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások
Központi Hivatala*

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Miniszterelnöki Hivatal, valamint az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium közös szerkesztésében havonta megjelenő

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

az önkormányzatok számára működésük során hasznos és nélkülözhetetlen tájékoztatói forrás.

A kiadvány első három része az önkormányzatokat érintő, újonnan kihirdetett jogszabályokat (törvények, rendeletek – ideértve az önkormányzati rendeleteket is –, alkotmánybírósági és egyéb határozatok) közli. Negyedik főrésze közleményeket, pályázati felhívásokat és tájékoztatásokat (szakértői közleményei, az Állami Számvevőszék ajánlásai, az önkormányzatok által elnyerhető támogatások pályázati feltételei, az önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit, alapító okiratok stb.) tartalmaz.

Az **Önkormányzatok Közlönye** előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62., Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

2008. évi éves előfizetés díja: 6552 Ft áfával; féléves előfizetés: 3276 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2008. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél-cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2008. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	121 212 Ft/év	Közlekedési Értesítő	28 476 Ft/év
Határozatok Tára	26 460 Ft/év	Kulturális Közlöny	21 672 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	6 552 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	23 940 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	22 428 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	17 640 Ft/év
Bányászati Közlöny	5 544 Ft/év	Oktatási Közlöny	25 200 Ft/év
Belügyi Közlöny	29 232 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	35 028 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	25 452 Ft/év	Sportéletről	6 048 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	31 752 Ft/év	Statisztikai Közlöny	15 120 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	4 284 Ft/év	Szociális Közlöny	17 892 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	21 924 Ft/év	Turisztikai Értesítő	14 112 Ft/év
Gazdasági Közlöny	26 964 Ft/év	Ügyességi Közlöny	7 560 Ft/év
Hírközlési Értesítő	7 560 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	6 048 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	21 420 Ft/év	Pénzügyi Szemle	22 680 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	18 900 Ft/év	L'udové noviny	5 796 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	17 388 Ft/év	Neue Zeitung	5 544 Ft/év

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díja

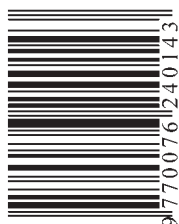
(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2007-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti küalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 18 480 Ft + áfa.

0 7139

9 770076 240143

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközből emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.3447 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.